
De Vriendenband

Inhoudsopgave

pagina

66e jaargang nummer 6, 2017

Van de voorzitter(s).....	1
Van het secretariaat	2
NK Indoor 2018 + vervolg Van de voorzitter(s)	3
In Memoriam Joop Waterreus.....	4
Evert van Ravensberg overleden + advertentie Margriet Prins	5
Notulen ALV 2017.....	6
Verslag reünie 2017.....	10
Advertentie Global Sports Communication	13
De bizarre zoektocht naar Jan Huijgen (slot)	14
Harald Herzog, de grote man achter de compressiekous	20
Advertentie Herzog Medical	23
Apelogie.....	24
Advertentie YALP.....	26
Voetlichtflits: Yvonne van der Kolk.....	27
Stichting Atletiekerfgoed	28
Voor het voetlicht: Peter Nederhand.....	34
Advertentie Praktijk Energiek	40
Levensloop.....	41
Advertentie Jamin Sports.....	42
Met de Vrienden naar de EK in Berlijn? + oplossing Apelogie raadsel.....	43
Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd	44
Onze jarigen	50
Bijzondere jarige: Chris Konings	51
Kerstgroet	52

Kopij Vriendenband februari 2018
Graag vóór 20 januari 2018
aan de redactie:
Piet Wijker
De Uitkijklaan 12, 1974 XP IJmuiden
wijker55@zonnet.nl
tel.: (0255) 513 700 / (06) 202 19 316

Van de voorzitter(s)

Beste vrienden,

Bijzonder was het wel in de aanloop naar de Algemene Ledenvergadering en de geslaagde reünie van de Vrienden van de Atletiek op 28 oktober jl. in Brasserie Laag Kanje in Maarn. Natuurlijk door de opzet van het programma met een korte ledenvergadering, waarin waarnemend voorzitter Melchert Kok soepel de verschillende agendapunten liet passeren. Als vermaard, voormalig, middenafstandloper liet hij zien de tactiek nog goed te beheersen om binnen de gewenste tijd te finishen. En hij speelde het ook nog klaar om daarbij het stokje, of zeg maar de hamer, feilloos aan zijn beoogde opvolger te kunnen overdragen.

Voor een enkeling ging dit misschien wel erg vlotjes en zou daar ‘protocollair’ nog wel iets van kunnen vinden. Neemt niet weg dat ik mij gesterkt voel door de warme adhesiebetuigingen vanuit de aanwezige leden en de hierna ontvangen reacties. Dankbaar ben ik om, na een periode als actief atleet, als vrijwilliger en ook na een arbeidzaam leven in de sport, iets te kunnen terugdoen voor de Vrienden van de Atletiek. Zij zijn immers degenen die het ‘gezicht’ van de atletiek bepaalden en zich nog steeds betrokken voelen om talenten te ondersteunen en/of als oranje supporter ‘onze’ atleten aan te moedigen bij EK’s en WK’s.

Melchert verdient zeker een pluim voor de wijze waarop hij als waarnemend voorzitter het pad heeft geëffend om na de periode Els Stolk een aantal vernieuwingen binnen onze vereniging door te voeren. Die ontwikkeling zullen we verder voortzetten en daar hebben we uiteraard ook jullie steun hard bij nodig. Ik heb er alle vertrouwen in dat ons dit gaat lukken! Dank ook aan Kees de Kort die het secretariaat inmiddels aan Jaap van Amsterdam heeft overgedragen. De Vriendentrofee, uitgereikt door een nog steeds bevlogen Chris van der Meulen, was voor deze ‘stille kracht op de achtergrond’ welgemeend en dik verdiend.

Het was zoals Rien hierboven schreef inderdaad een zeer geslaagde reünie met als hoogtepunt toch wel de aanwezigheid van Menno Vloon. De houder van het nationaal record polshoog met 5,85 m is een sieraad voor de sport. Spontaan, maar vooral gefocust. Hij is nu definitief fulltime atleet, chapeau Menno voor deze keuze. Ook de aanwezigheid van onze Duitse Vrienden met de uitreiking van de Gouden Pluim aan erevoorzitter Hans Schulz door Bob Vos was een schot in de roos. Als ik terugdenk aan de twee jaar als waarnemend voorzitter zijn die voor mij voorbij gevlogen, ik heb daarbij bijzonder veel
(vervolg op pag. 3)

Van het secretariaat

Adres secretariaat:

Jaap van Amsterdam, Irenestraat 74, 2161 PZ Lisse,

Tel.: 0252 418414 of 06 29288128,

E-mail: secretaris@vriendenvandeknau.nl.

Website: <http://www.vriendenvandeknau.nl>.

Nieuwe begunstigers

- Joost Bol (mail van 8 oktober)

Nieuwe leden: geen

Overlijden

- Joop Waterreus (voormalig lid) is op 6 november op 81-jarige leeftijd overleden. Zie ook het In Memoriam op pag. 4.

Opzegging lidmaatschap

- Donatrice Elly Konings;
- Carrie Brodie-Meijer;
- Wim Blom;
- Trudy Ruth;
- Roel Visser;
- Bert Kodde

Wijzigingen

- Anny Schmitz is verhuisd. Haar nieuwe adres is Louise Marie Loeberplantsoen 88, 1062 DD Amsterdam;
- Gerrie Heinemans heeft een nieuw e-mailadres. Het is geworden g.heinemans@upcmail.nl

Ledeninformatie (blijde gebeurtenissen, ziekte e.d.)

- Hans Koomen is met de diagnose ‘dementie’ geplaatst in de psychogeriatrische afdeling ‘Schelpenpad’ Kamer 2.35 van WZH Waterhof, Polanenhof 130, 2548 MC, Den Haag, zo meldt ons zijn dochter Hanneke Sprong-Koomen.

Opmerking: graag bij een adreswijziging of wijziging van e-mail er rekening mee houden dat je de wijziging niet alleen stuurt naar de Atletiekunie, of naar het secretariaat van een vereniging die rechtstreeks is gekoppeld aan de database van de Atletiekunie, maar ook naar het secretariaat van de Vrienden. Wij krijgen wijzigingen namelijk niet automatisch door van de Atletiekunie.

UITNODIGING

Beste Vrienden van de Atletiek,

Op zaterdag 17 en zondag 18 februari 2018 is Omnisport Apeldoorn voor de tiende keer het strijdtoneel voor de AA Drink Nederlandse Kampioenschappen Indoor voor Senioren. Graag biedt de Atletiekunie jou, en één introducee, gratis toegang op zondag 18 februari.

Je aanwezigheid bij deze kampioenschappen op zondag 18 februari kun je per mail doorgeven aan Chris van der Meulen, cfgvandermeulen@onsbrabantnet.nl of telefonisch via 040 - 253 89 52. Enkele dagen voorafgaand worden de toegangsbewijzen (polsbandjes) thuisgestuurd.

Wedstrijdinformatie is t.z.t. te vinden op de [website](#).

Van de voorzitter(s) (vervolg van pag. 1)

aan onze bestuursleden gehad. Dit zijn fantastische mensen met een gedrevenheid waar ik en nu, in dit geval Rien, heel veel energie uit heb kunnen putten. De toekomst van de Vrienden Van De Atletiek ziet er zeer rooskleurig uit. Dank voor jullie vertrouwen in mij de afgelopen twee jaar.

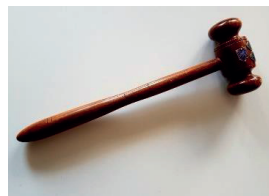
We naderen inmiddels de kerstdagen en dat brengt ons er beiden toe jullie allen mooie kerstdagen en zeker ook een fijne jaarwisseling en een gezond 2018 toe te wensen. We kunnen terugzien op een mooi 2017 met ook in internationaal opzicht aansprekende atletiekprestaties. We treden 2018 tegemoet met het vooruitzicht dat ook in dat jaar de atletiek in positief opzicht, begrijp ons niet verkeerd (!), van zich zal doen spreken.

Een jaar met onder andere de Europese Kampioenschappen Cross in Tilburg in 'eigen huis', maar ook met het zoeken naar nieuwe wegen om talentvolle atleten extra kansen te bieden. Een jaar waarin we uitzien naar het verder versterken van de relatie met de Atletiekunie met bovendien een nieuwe voorzitter **Eric van der Burg** en directeur **Pieke de Zwart**. Wij wensen hen van harte proficiat met deze benoemingen en alle succes toe bij het uitvoeren van deze functies in onze mooie sport.

Het wordt vast een sprankelend 2018!

Rien van Haperen, nieuwe voorzitter

Melchert Kok, scheidend voorzitter

In Memoriam Joop Waterreus

Op 6 november jl. ontvingen we het bericht dat Joop Waterreus (81 jaar) na een kortstondige, doch slopende ziekte is overleden. Ofschoon Joop al een aantal jaren geen lid meer was van de Vrienden, zullen velen hem nog herinneren als een sympathieke bestuurder, organisator en inspirator van tal van atletiekevenementen.

Joop begon zijn carrière op de sintels als atleet op de 400 en 800m en behaalde nog het nationaal kampioenschap op de 400m horden (B) in Rotterdam. Meer nog was hij bekend als bestuurder van A.V.R. (thans Rotterdam Atletiek) en later ook de KNAU. Veel atleten in de jaren zeventig herinneren hem vast nog als inspirator van de topatletiek in ons land. Joop genoot veel waardering voor zijn heldere aanpak en betrokkenheid voor de atletieksport en toonde zich wars van ‘bestuurlijk gekonkel’.

Zijn zakelijke werkzaamheden brachten hem en zijn gezin naar Zwolle, waar hij in no-time de bestuurlijke gelederen van A.V. PEC 1910 kwam versterken en de indooratletiek in de IJsselhal van de grond tilde. Een mooie opmaat naar een geslaagde organisatie van de EK Indoor 1989 in Ahoy.

Een ‘kunstje’ dat hij herhaalde als voorzitter van het LOC van de EK onder 23 jaar in 2001 in het pas gerenoveerde Olympisch Stadion in Amsterdam. Joop was, na een ‘tussenspauze’ in het bedrijfsleven, weer helemaal terug aan het atletiekfront. Voor al zijn verdiensten werd hij in 2003 terecht onderscheiden als erelid van de KNAU.

Een mooie staat van dienst zou je zeggen. Maar –behalve als voorzitter van de Stichting Atletiek Fondsen– haalde hij vervolgens als gekend Rotterdammer ook de Amsterdam Marathon nog uit het slop om deze na tien jaar als volwassen evenement definitief te kunnen overdragen aan de goede zorgen van Le Champion.

Persoonlijk bewaar ik mijn beste herinnering aan Joop bij de afsluiting van de EK Atletiek in Amsterdam. Trots was hij dat we erin geslaagd waren om zijn gedachtegoed –een volwaardig EK Atletiek in een sfeervol Stadion– te realiseren. Die warme hand, met de welgemeende woorden ‘goed gedaan jongen’, zal ik niet licht vergeten.

Rien van Haperen, voorzitter

Evert van Ravensberg overleden

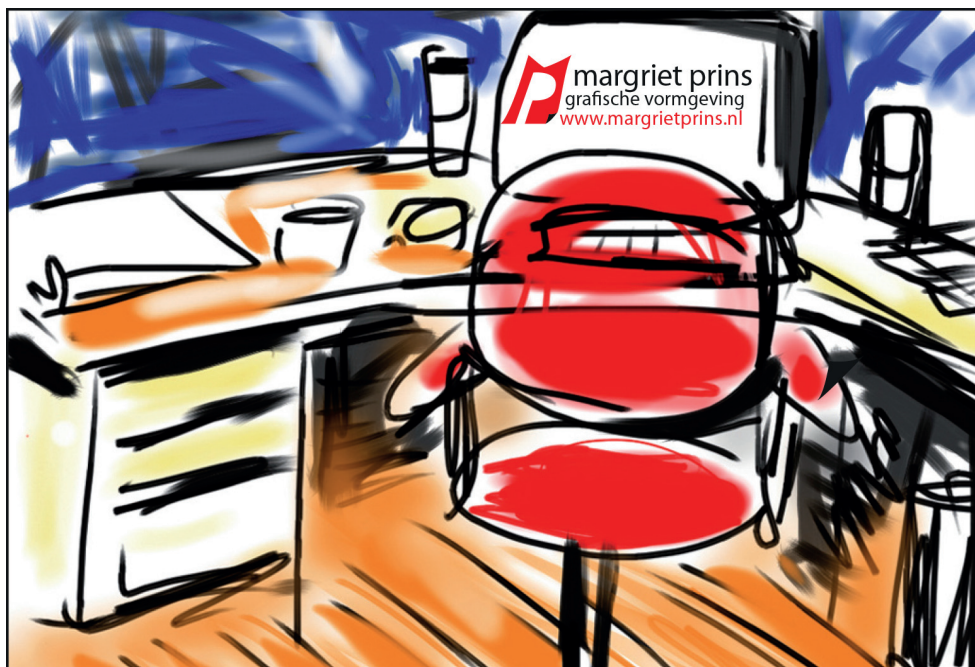
Op 7 oktober jl. is oud-atleet Evert van Ravensberg door een noodlottig ongeval om het leven gekomen. Van Ravensberg, oudere broer van ons lid Frank van Ravensberg, verongelukte tijdens het uitoefenen van zijn tweede passie na de atletiek, het fietsen, doordat hij in Ouderkerk aan de Amstel frontaal op een auto botste.

Evert was van 1967 t/m 1993 actief als atleet en is voor zijn vereniging AV Haarlem van grote waarde geweest. Niet minder dan 40 clubrecords op afstanden, variërend van 1000 m tot en met 20 km, schreef hij gedurende zijn atletiekloopbaan op zijn naam. Ook op landelijk niveau manifesteerde Van Ravensberg zich. Zo eindigde hij eind jaren zeventig/begin jaren tachtig op de 3000 m steeple tijdens het NK driemaal bij de eerste drie, waarvan eenmaal als tweede en tweemaal als derde. Later vervulde hij bij AV Haarlem functies als bestuurslid, trainer, wedstrijdsecretaris, jurylid en starter.

Zo fanatiek als hij trainde tijdens zijn atletiekperiode, zo fanatiek beoefende hij ook de fietssport. In 2015 reed hij meer dan 20.000 fietskilometers, terwijl hij in 2016 in Frankrijk in 25 dagen tijd een 100-colstocht volbracht van 4000 km.

Evert van Ravensberg, die 64 jaar oud werd, is op 14 oktober 2017 in Bloemendaal begraven. Wij wensen het gezin van Evert en zijn familie heel veel sterkte.

Piet Wijker

advertenties banners brochures flyers folders huisstijlen illustraties logo's magazines nieuwsbrieven sites spellen

VERENIGING VRIENDEN van de ATLETIEK

Opgericht 26 mei 1951

Notulen van de 66-ste jaarlijkse algemene vergadering op zaterdag 28 oktober 2017 in de brasserie van Allure Park Laag Kanje in Maarn.

Legenda:

abcabcabc = besluit

xyzxyzxyz = actie nodig

Zo'n 60 Vrienden, donateurs, begunstigers, genodigden en partners waren tijdens de vergadering aanwezig.

1) Opening

Om 11.00 uur opent waarnemend voorzitter Melchert Kok, met tijdschema geprojecteerd op een scherm, de vergadering en heet alle Vrienden en overige aanwezigen hartelijk welkom. Melchert heet speciaal welkom de medewerkers van De Vriendenband, de begeleidingscommissie van het Jeugdfonds, Cees Goosen als afgevaardigde van het Uniebestuur en de oude en nieuwe voorzitter van de Duitse Freunde (met ongeveer 1000 leden) respectievelijk Hans Schulz en Roland Frey. Nu alvast een dankwoord aan het organisatiecomité van deze bijeenkomst in de personen van Wim en Wil van der Krogt.

Aan voorzitters geen gebrek op de reünie in Maarn. Vlnr. Melchert Kok, Rien van Haperen, Roland Frey, Bob Vos, Hans Schulz en Chris van der Meulen. (fotografie ALV + Reünie: Ed en Trudy Turk)

Er wordt stilgestaan bij het feit dat we het afgelopen jaar helaas afscheid hebben moeten nemen van: Koos van de Bunt, Frans van Erp, Carel van Venetiën, Aad van Hardeveld, Corrie Roovers-van den Bosch, Jan van der Voort, Jan Verschoor, Bernard Krabbendam en Mathieu Kardurk.

Melchert wenst de zieken die hadden willen komen, maar zich moesten afmelden veel sterkte en van harte beterschap.

In deze najaarsvergadering wordt geen secretarieel jaarverslag en ook geen financieel jaarverslag gepresenteerd. Deze komen volgend jaar op de agenda van de algemene ledenvergadering omdat ons verenigingsjaar is gewijzigd en nu synchroon loopt met het kalenderjaar.

Ook dit jaar hebben we als vereniging de volgende evenementen bezocht: a) de NK Indoor, b) Ter Specke Bokaal te Lisse, c) de Gouden Spike in Leiden en d) de NK Outdoor, deze keer in Utrecht. Daarnaast hadden we de Vrienden-golfdag, dit jaar georganiseerd door Frans en Edith van der Ham, en het fietsweekend, weer onder leiding van Riet van der Enden en Ellen van de Bunt. Hoogtepunt was dit jaar de WK in Londen met de gouden medaille van Dafne Schippers op de 200 m en brons op de 100 m, de bronzen medaille op de zevenkamp van Anouk Vetter en een bronzen medaille van Sifan Hassan op de 5000 m.

Er waren diverse internationale wedstrijden waar we als Vrienden naar toe zijn gegaan en die veel nieuwe leden hebben opgeleverd. Dit waren in 2017 de EK indoor in Belgrado, de EK voor landenteams in Lille en de WK in Londen.

Volgend jaar worden er reizen georganiseerd naar de WK Indoor in Birmingham en de EK in Berlijn. Er zijn al vele inschrijvingen hiervoor binnen, door hard werken van ons bestuurslid Ed Turk, die ook goede contacten heeft opgebouwd met de Duitse, Engelse en Belgische supportersverenigingen.

Melchert brengt dank uit aan de stichting Atletiek Erfgoed met als voorzitter ons lid Roelof Veld. In het bestuur zitten nog Frank Koomen en hijzelf. Medewerkers zijn onze leden Chris Konings, Chris van der Meulen, Marius Bos en Hugo Tijsmans.

Verder zijn we dank verschuldigd aan de commissie "Onder de Sintels". Hierin hebben zitting Chris van der Meulen en Chris Konings.

Zoals gebruikelijk zal na de vergadering Wim van der Krogt een voordracht over het Vrienden Jeugdfonds geven, waarin hij ook ideeën zal presenteren over de invulling en de toekomst van het Jeugdfonds. Wij hopen dat u met ons daarin mee wilt denken. Ook is vermeldenswaard onze bijdragen aan de C-interland en C-spelen, Onze bestuursleden Wim van der Krogt en Ed Turk verzetten hiervoor veel werk.

Wij ontvangen ieder jaar van de Atletiekunie gratis toegangskaarten voor de NK senioren indoor en outdoor en een financiële bijdrage, waarvoor hartelijk dank.

Ten slotte meldt Melchert het belangrijk en fijn te vinden dat Riet van der Enden de verjaardags- en beterschapskarten naar onze leden verstuurt.

Melchert wenst allen een goede vergadering en verklaart deze voor geopend.

2) Ingekomen stukken en mededelingen

De secretaris heeft geen ingekomen stukken, anders dan de afmeldingen. De meeste afmelders wensen ons een vruchtbare vergadering toe en doen ons de groeten.

We ontvingen afmeldingen van de volgende genodigden: Theo Hoex, Joëlle Staps, Frank Koomen, Bram van der Leij en Adwin van Groeningen.

Afmeldingen van de Vrienden: Wilma van Gool-van de Berg, Wies Lemmens-Thomas, Stans Brehm, Wim Blom, Frank Jutte, Anny Schmitz, Chris en Elly Konings, Eric Roeske, Jaap Noordenbos, Bram Wassenaar, Terry Schaffers, Marjan Olyslager, Annie van de Kerkhof, Piet Waaning, Marianne Thomas. Jan Vermeulen, Els Stolk, Haico Scharn en Els Vader, Fedde Zwanenburg, Hans en Ilja Keizer en Harry Peters.

3) Verslag van de ALV, gehouden op 29 oktober 2016 in Maarn

Dit verslag is gepubliceerd in De Vriendenband #6 van 2016 en wordt goedgekeurd met dank aan secretaris Kees de Kort.

Op verzoek van Hugo Tijsmans beantwoordt Ed Turk naar tevredenheid alle in het verslag rood gemerkte uit te voeren acties. Naar aanleiding hiervan meldt Ed dat we volgend jaar, volgens het idee van de Engelse supportersvereniging, topatleten willen uitnodigen. De Atletiekunie is bereid om hieraan mee te werken. **Hugo vraagt om bij de uitnodiging voor de ALV/reünie de namen van de genodigde topatleten te noemen**, waardoor er meer aanmeldingen zullen binnenkomen.

4) Financiële stand van zaken

De contributie-inkomsten zijn wat achtergebleven bij de verwachting, omdat de aanwinst van nieuwe leden ook iets kleiner is dan werd verwacht. **De bijdrage van € 1000,- van de Atletiekunie is nog niet ontvangen.**

5) Bestuursverkiezing

Melchert heeft een aantal jaren de functie van waarnemend voorzitter met verve vervuld. We zijn verheugd dat we **Rien van Haperen kunnen voordragen als de nieuwe voorzitter.**

De benoeming van Rien van Haperen tot nieuwe voorzitter van de Vrienden wordt met **applaus ontvangen.**

Dit wordt met applaus door de leden goedgekeurd. Volgens rooster zijn aftredend: penningmeester Harry Peters, secretaris Kees de Kort en commissaris Wim van de Krogt. Kees is niet herkiesbaar. Het bestuur heeft een **nieuwe secretaris gevonden in de persoon van Jaap van Amsterdam.** Ook Jaap wordt met applaus door de leden in functie **benoemd.** Harry Peters wil zijn functie van penningmeester toch neerleggen, na aanvankelijke toezegging van voortzetting. **Helaas kan het bestuur nog geen nieuwe penningmeester voordragen**

en is deze functie vacant. Er zijn wel enkele kandidaten in het vizier. Harry zal tot het eind van dit kalenderjaar zijn taken blijven vervullen. Wim stelt zich herkiesbaar.

6) Vrienden Jeugdfonds

Tijdens de vergadering geeft Wim van der Krogt een korte presentatie met alleen een terugblik op 2017. In het middagprogramma, waar een apart verslag van wordt gemaakt, komt het jeugdfonds nog een keer aan bod met de plannen voor 2018 en internationale samenwerking. Op de vraag hoeveel geld er in kas is voor het jeugdfonds, antwoordt Ed dat dit ongeveer € 40.000,- is waarmee we nog jaren vooruit kunnen.

7) Samenwerking met de Atletiekunie

De samenwerking is goed. **Binnenkort staat een overleg gepland tussen de Atletiekunie en de Vrienden van de Atletiek**, hieraan zal interim directeur Joëlle Staps deelnemen.

8) Supportersreizen

Ed laat een zelfgemaakte film zien met als inhoud een terugblik van diverse buitenlandse wedstrijden. Er zijn veel Nederlandse atleten in te zien en beelden van de Nederlandse supporters. Aansluitend komt Roland Frey aan het woord over het EK Berlijn 2018 en toont compilatiebeelden en een trailer over dit kampioenschap. In het middagprogramma komen de supportersreizen weer aan de orde met de ervaringen tot nu toe en plannen voor de toekomst.

9) Rondvraag

Hugo Tijsmans is het eens met de nieuwe ingeslagen weg voor de vereniging, maar pleit er toch voor om de oude topatleten het gevoel te blijven geven van het bestaan van een oud Vrienden-clubje.

Theo Bonsen doet een **beroep op het bestuur om de gestopte topatleten meteen te benaderen** om het bestaan van de vereniging Vrienden van de Atletiek onder de aandacht te brengen, nu het beleid er op is gericht om te verjongen.

Riet van der Enden vraagt **wanneer er weer een nieuwe ledenlijst wordt gedrukt**. De planning is dat deze uitkomt medio december samen met de volgende Vriendenband.

10) Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, dankt waarnemend voorzitter Melchert voor de aandacht en sluit de algemene ledenvergadering.

Voor het verslag van het middagprogramma na de ledenvergadering zie elders in deze Vriendenband.

Kees de Kort, secretaris. November 2017.

**VERENIGING
VRIENDEN van de ATLETIEK**
Opgericht 26 mei 1951

Verslag van de reüniedag van de Vrienden van de Atletiek op zaterdag 28 oktober 2017 in brasserie Laag Kanje in Maarn (gemeente Utrechtse Heuvelrug).

De algemene ledenvergadering is gecombineerd met een grote reünie met allerlei presentaties, prijsuitreikingen enz. Voor het eerst werd dit gecombineerd met een uitgebreide lunch van 4 gangen waaraan iedereen deelnam.

Ongeveer 60 leden, donateurs, begunstigers, partners en genodigden hebben deelgenomen.

In grote lijnen was de dag als volgt ingedeeld:

10:00 – 11:00 uur	ontvangst;
11:00 – 12:30 uur	jaarvergadering met enkele presentaties en toespraakjes;
12:30 – 13:00 uur	aperitief;
13:00 – 13:45 uur	lunch 1 ^e gang + toespraak Cees Goosen + uitreiking onderscheidingen;
13:45 – 14:30 uur	lunch 2 ^e gang + presentatie door Ed Turk over supportersreizen;
14:30 – 15:15 uur	lunch 3 ^e gang + presentatie Jeugdfonds door Wim van der Krogt + interview tussen Menno Vloon en Wim van der Krogt;
15:15 – ??	lunch 4 ^e gang + napraten, wandelen

De jaarvergadering (van 11:00 uur tot 12:30 uur). Van de vergadering is een apart verslag gemaakt.

Toespraak van Cees Goosen

Omdat Theo Hoex was verhinderd was Cees Goosen aanwezig als afgevaardigde van het Uniebestuur. Cees is pas kort geleden benoemd in het bestuur, hij is de penningmeester. In zijn toespraak houdt Cees een warm pleidooi voor de atletiek.

Cees Goosen aan het woord.

Uitreiking van onderscheidingen

Hans Schulz, die onlangs is afgetreden als voorzitter van de Duitse Vrienden, krijgt de

Gouden Pluim uitgereikt uit handen van voormalig Vriendenvoorzitter Bob Vos. Hans was jarenlang, meestal met zijn vrouw Kornelia, aanwezig op onze ALV/reünie en heeft gezorgd voor een goede samenwerking tussen onze Vrienden en de Duitse Freunde.

Hierna is onze topatleet Menno Vloon, die onlangs het Nederlands record polshoog heeft verbeterd, aan de beurt voor ontvangst van de Gouden Pluim. Waarnemend voorzitter Melchert Kok neemt deze taak op zich.

Boven: Hans Schulz van de Duitse Freunde wordt door oud-Vriendenvoorzitter Bob Vos in het zonnetje gezet met de overhandiging van de Gouden Pluim, terwijl onder Kees de Kort de Vrienden-trofee krijgt uitgereikt door oud-voorzitter Chris van der Meulen en waarnemend voorzitter Melchert Kok.

Tot zijn grote verrassing krijgt Kees de Kort, die tien jaar onze secretaris is geweest, uit handen van voormalig voorzitter Chris van der Meulen de Vrienden-trofee uitgereikt voor zijn langdurige en grote verdienste voor de vereniging. Kees was vooral verrast, omdat hij zelf een andere kandidaat had voorgedragen, waarvoor hij aan Chris opdracht had gegeven een naamplaatje te laten graveren.

Supportersreizen

Als voortzetting op zijn presentatie tijdens de vergadering doet Ed Turk, aan de hand van een diapresentatie, zijn verhaal. Aan bod komen de onderwerpen: ontstaan,

terugblik/evaluatie 2017, vorming werkgroep, EK 2017 indoor, EC 2017 Lille, WK 2017 Londen, nationaal programma en vooruitblik op 2018.

Vrienden Jeugdfonds

Als aanvulling op zijn presentatie tijdens de vergadering vertelt Wim van der Krogt, aan de hand van dia's, wat de toekomstplannen zijn en hoe het is t.a.v. de internationale samenwerking (zie verder de Jeugdfondsrubriek, elders in dit blad).

Interview met Menno Vloon

Na de uitreiking van de Gouden Pluim aan Menno Vloon eerder op de middag volgde er nog een uitgebreid interview van Wim van der Krogt met Menno. Aan de orde kwamen o.a. de manier en intensiteit van de trainingen, de blessure tijdens de WK Londen 2017 en de toekomst.

Boven: Een trotse Menno Vloon ontvangt de Gouden Pluim van Melchert Kok, om later nog eens uitgebreid aan de tand te worden gevoeld door Wim van der Krogt (links).

Organisatie

De organisatie van deze ledenvergadering met reünie was vooral in handen van de bestuursleden Ed Turk en Wim van der Krogt, samen met zijn vrouw Wil. Hartelijk dank hiervoor. Er kwamen veel positieve geluiden over de nieuwe opzet met uitgebreide lunch, waar iedereen aan deelnam, en geen diner meer laat in de middag, waar maar de helft aan deelnam.

Kees de Kort, ex-secretaris van de vereniging Vrienden van de Atletiek. november 2017.

Global Sports Communication

- Expert management of world class athletes
- Advising and organizing athletics events
- Specialists in sports marketing and sponsoring

www.globalsportscommunication.nl

De bizarre zoektocht naar Jan Huijgen (slot)

In het verslag in de vorige Vriendenband van onze zoektocht naar de olympische atleet Jan Huijgen, een van onze deelnemers aan de Olympische Spelen van 1908 in Londen, vertelden wij over de omtrekkende beweging die wij hadden gemaakt, nadat wij over de man zelf bijzonder weinig op het internet hadden kunnen terugvinden. Des te meer materiaal was er daarentegen aangetroffen over zijn twee jaar oudere broer. Derhalve hadden wij besloten om ons eerst maar eens op diens levensgeschiedenis te concentreren in de hoop, dat die weg ons vroeg of laat bij onze snelwandelaar zou terugbrengen.

Een van de kleindochters van de oudste van de twee broers, waarmee we na een intensieve speurtocht in contact wisten te komen, gaf ons een eerste concrete aanwijzing. Zij liet ons weten, dat volgens het levensverhaal van haar moeder beide broers zich bij het KNIL hadden aangemeld. Die hint zette ons aan het denken.

Afbeelding van het S.S. 'Prinses Juliana' van de Stoomvaart Maatschappij Nederland, waarmee de oudste J.H. Huijgen in 1923 van Batavia naar Amsterdam reisde. (bron: Internet)

Uit de gegevens die Henk Werk eerder al over haar grootvader via internet had opgediept was gebleken, dat de oudste J.H. Huijgen reeds vanaf 1916 in Nederlands-Indië in de plantersbranche actief was geweest. In ons vorige relaas maakten wij onder meer melding van het feit, dat hij op 2 maart 1923 met het s.s. 'Prinses Juliana' naar Nederland was gekomen. Aangezien je met groot verlof naar Nederland mocht, als je zes jaar als planter had gewerkt, moest die KNIL-periode daar dus aan vooraf

zijn gegaan. Een KNIL-contract werd echter ook voor de periode van zes jaar afgesloten. Met andere woorden, dat KNIL-dienstverband moest, terugrekenend, ergens tussen 1909 en 1911 van start zijn gegaan. Dat was kort na de Olympische Spelen van 1908. Zou het dan niet logisch zijn om te veronderstellen, dat de twee broers tegelijkertijd hun contract bij het KNIL hadden getekend?

KNIL microfilms

Het antwoord op die vraag trachtten Henk Werk en ik te vinden in Den Haag, in het gebouw waar zowel het Nationaal Archief als het 'CBG Centrum voor familiegeschiedenis' zetelen. Daar worden de stamboekregistraties van alle onderofficieren en manschappen van het KNIL in Oost-Indië tussen 1850 en 1950 bewaard. De naamindexen hiervan staan, gegroepeerd naar het jaar van inschrijving, op microfilms, die bij het CBG kunnen worden ingezien. Op 27 november 2015 besteedden Werk en ik daar een dag aan, maar hoe wij ook zochten, van de gebroeders Huijgen in deze films geen spoor. Het had er alle schijn van dat de informatie dat beide broers bij het KNIL zouden hebben gediend, niet klopte.

Robin Huygens had inmiddels naar de door haar gevonden families Huijgen die in Australië woonachtig waren, brieven met retourenveloppen gestuurd. Ze had daar één reactie op gekregen, waarin betrokkene meedeelde haar niet te kunnen helpen. Wel had zij via 'MyHeritage' iemand opgespoord die eveneens geïnteresseerd was in de stamboomgegevens van Jan Huijgen. Door middel van een e-mail kwamen wij met hem in contact. Hij vertelde ons dat hij gerelateerd was aan Jan Huijgen via diens moeder, Johanna Catharina Jetten. Samen met een andere Huijgen uit Australië (!) was hij op zoek naar meer informatie over Jan. Terwijl hij vertelde de gehele Jetten stamboom wel zo ongeveer compleet te hebben, ontbrak het hem net als ons echter, wat Jan Huijgen betrof, aan ieder spoor. We konden dus weinig anders doen dan onderling afspreken, dat wij elkaar van eventuele vorderingen op de hoogte zouden houden.

Marine i.p.v. KNIL?

De gedachte dat er bij beide broers sprake moest zijn van een militair verleden, liet ons intussen niet los. De eerdere veronderstelling dat de twee, net als hun oudere, vroeg overleden broer Petrus, voor de marine hadden gekozen, werd nieuw leven ingeblazen. Was zo'n keuze van jongens uit die tijd die afkomstig waren uit een arm gezin –zoveel was in deze zaak intussen wel duidelijk– niet een voor de hand liggende? En zou het niet denkbaar zijn dat de moeder van onze beide contactpersonen, de twee kleinkinderen van de oudste J.H. Huijgen, Koninklijke Marine en KNIL met elkaar had verward? Wij legden deze gedachte voor aan Ton Bijkerk van 'Olympisch Oranje', die ons aanmoedigde om in die richting verder te zoeken.

Een eerste stap leverde niets op. Op de website met de militieregisters 1814-1941 was wel de vader van beide broers, Petrus Arnoldus Huijgen, terug te vinden, maar niet diens twee zoons. Vervolgens klopte Henk Werk opnieuw aan bij het Stadsarchief van Rotterdam, ditmaal met de vraag of de twee broers soms ingeschreven stonden in het lokale militieregister. Als je achttien jaar was, moest jij je immers op het gemeentehuis melden voor de **Nationale Militie** (dienstplicht). Of je werkelijk moest dienen, hing af van de loting.

Aanknopingspunt

Het duurde even, maar eind februari 2016 bleek ten slotte, dat we voor de verandering nu eens raak hadden geschoten. De volgende informatie kwam boven water:

1. Johannes Hubertus Huijgen

Had zich op 6 november 1905 aangemeld bij het **Korps Koloniale Reserve in Nijmegen**. Uit dit feit konden wij gevoeglijk de conclusie trekken, dat hij dus was toegetreden tot het KNIL. Tijdens het bekijken van de microfilms bij het CBG waren wij kennelijk niet ver genoeg teruggegaan in de tijd.

2. Johannes Hendrikus Huijgen (onze snelwandelaar)

Kreeg wegens 'In dienst' vrijstelling van de **Nationale Militie**, blijkens een uitspraak van De Militieraad op 13 december 1907. Jan was toen, negentien jaar oud, dus al in militaire dienst en wel bij de **Marine**! Onder 'woonplaats' werd tevens zijn stamboeknummer bij de marine, 32660, vermeld.

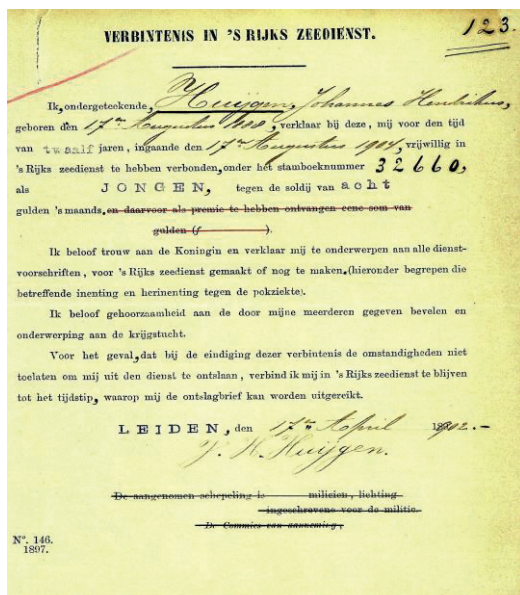
Hoera, eindelijk hadden wij een aanknopingspunt! De gedachte die reeds bij het begin van onze zoektocht bij ons was opgekomen, bleek een juiste te zijn geweest. Tegelijkertijd vroegen wij ons opnieuw af, hoe deze informatie te rijmen viel met Jan Huijgens deelname aan de Spelen van Londen een jaar later, en diens dagelijkse wandelingen met Willem Winkelman. Diende hij in 1908 nog wel bij de Marine?

Gestrand, vlot getrokken en weer gestrand

De volgende domper volgt weldra. In 'Stamboeken Marine 1813-1940' zou je Jan Huijgens carrière bij de Marine moeten kunnen volgen. De stamboeknummers van 'schepelingen' blijken echter bij nr. 32000 in 1901 op te houden.

Hoog tijd dus om het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) te vragen hoe dat nu precies zit. Henk Werk schrijft het NIMH op

11 maart 2016 een e-mail, waarin hij vraagt of dit instituut over documentatiemateriaal beschikt waarmee ons vastgelopen onderzoek kan worden vlotgetrokken. Ruim een maand later volgt het antwoord: men beschikt inderdaad over een personeelsdossier van onze snelwandelaar. Nou ja, dossier... Er zitten zegge en schrijve twee documenten in,

Jan Huijgens geboortebewijs en een document (zie afbeelding) dat hij in 1902, op veertienjarige (!) leeftijd, had ondertekend: op de dag dat hij zestien jaar zou worden, verbond hij zich voor twaalf jaar aan Rijk's Zeedienst. Eerder mocht niet. Jan Huijgen was dus van 1904 tot 1916 in dienst bij de Marine. Op het document het ons inmiddels bekende stamboeknummer.

Toen hij in 1908 deelnam aan de Olympische Spelen in Londen, diende Jan Huijgen dus bij de Marine! Hoe was dit mogelijk? En hoe kon hij als marineman dagelijks heen en weer lopen van Delfshaven naar Rotterdam en vice versa? Hoe we het ook wenden of keren, de feiten kloppen gewoon van geen kant met elkaar. Een hernieuwde poging van Henk Werk om Huijgens stamboekdossier boven water te krijgen, levert niets op. Er zijn als gevolg van een bombardement tijdens WO II een serie stamboeken van het marinepersoneel verloren gegaan, zo wordt ons verteld; daar zat dat van Huijgen hoogstwaarschijnlijk bij.

De actualiteit wint

In de zomer van 2016 krijgt de actualiteit, het EK in Amsterdam en de Olympische Spelen in Rio de overhand, waardoor de drang om verder te zoeken tijdelijk naar de achtergrond verdwijnt. Pas eind 2016 pakken we de draad weer op. Henk Werk tracht het doopceel van Willem Winkelman te lichten en komt er zo in elk geval achter, dat deze zichzelf in 1905-1906 voor de Nationale Militie heeft aangemeld en tot 1922 in Delfshaven heeft gewoond. Het zou dus denkbaar kunnen zijn, dat onze beide snelwandelaars hun dagelijkse wandeltochten onder militaire vlag hebben gemaakt, maar aangezien we niet kunnen ontdekken of Winkelman daadwerkelijk voor zijn nummer is opgekomen, lijkt die gedachte nogal vergezocht. Bovendien had Winkelman daar in zijn relaas over zijn dagelijkse wandelingen met Jan Huijgen dan vast melding van gemaakt.

Eind 2016 vragen Henk Werk en ik ons af, wat ons nu verder te doen staat. Werk is erachter gekomen dat het CBG in Den Haag over een achttal familiedossiers Huijgen beschikt. Die moeten we daar allemaal dan maar 'ns gaan raadplegen, vinden wij. En als we er dan toch eenmaal zijn, zullen we ook die stamboekwestie verder proberen uit te zoeken.

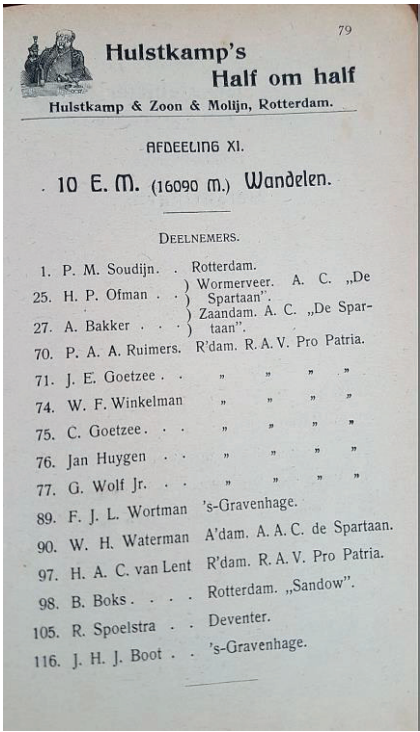
Grote verrassing

Aan de uitvoer van dit nobele streven zijn wij om allerlei redenen nog niet toegekomen, als er op 16 augustus 2017 ineens iets opmerkelijks gebeurt. Die dag wordt op de pagina van Jan Huijgen op Wikipedia tot mijn grote verrassing een datum en plaats van overlijden aan het artikel toegevoegd. Op mijn onmiddellijke vraag aan degene die hiervoor verantwoordelijk is, uit welke bron hij deze informatie heeft opgediept, krijg ik een dag later per e-mail antwoord. Betrokkene stelt zich voor als Joop Pordon, de kleinzoon van Jan Huijgen. Hij vertelt, dat hij niet op de hoogte was van het bestaan van het artikel over zijn grootvader op Wikipedia en dat hij, toen hij dit eenmaal had ontdekt, had besloten om de overlijdensgegevens eraan toe te voegen. Ik sta paf.

Hoewel ik geen enkele reden heb om aan de oprechtheid van de man te twijfelen, vraag ik hem als rechtgeaard wikipediaan, of hij mij ter bevestiging een bewijs van de ingevoerde overlijdensgegevens kan leveren. Dat doet Pordon; ik ontvang een kopie van de rouwkaart van zijn grootvader. En wat blijkt? We hebben het over twee verschillende Jan Huijgens!! Zijn grootvader blijkt Johannes Hendrikus Antonius Huijgen te zijn, geboren op 7 februari 1886. Komt die informatie u bekend voor? Dat klopt dan, want het is dezelfde Jan Huijgen die Robin Huygens in Australië al in april 2015 voor ons had opgespoord! Alleen konden wij die toen niet linken aan diens door ons gezochte naamgenoot. Dus hadden wij Robins informatie voor kennisgeving aangenomen en terzijde gelegd.

Allemaal leuk en aardig natuurlijk, maar welke Jan Huijgen is nu de echte snelwandelaar? Als antwoord op die vraag laat Joop Pordon ons het volgende weten:

- ♦ hij weet zijn leven lang al, dat zijn opa ooit aan de Olympische Spelen heeft meegedaan. Daar was hij trots op, maar als kind vertelde hij het niet graag aan anderen, omdat dan de bewondering omsloeg in gelach, zodra bekend werd dat hij snelwandelaar was geweest;
- ♦ het verhaal dat zijn opa vroeger met een vriend naar zijn werk had gelopen en dat zo het idee was ontstaan om snelwandelaar te worden, is binnen de familie bekend;
- ♦ zo'n tien jaar geleden werden bij het opruimen van het huis van een ongehuwde zoon van Jan Huijgen die ongetrouwd is gebleven en tot hun dood bij zijn ouders is blijven wonen, de kaartjes van de reis met de boot naar Londen gevonden; onduidelijk is waar die nu zijn;
- ♦ een neef van Pordon vertelt, dat zijn vader al wist van de verkeerde geboortedatum van Jan Huijgen; hij heeft daar in het verleden zelfs een brief over geschreven; waaruit hem dat precies was gebleken is onbekend en evenmin aan wie/welke instantie die brief is gestuurd;
- ♦ diezelfde vader heeft zijn leven lang een foto van Jan Huijgen in sporttenu met een versiersel of medaille op zijn borst, op zijn kantoor gehad; volgens Pordon ligt die foto nu waarschijnlijk ergens in een doos op een zolder;
- ♦ er zijn diverse 'stille getuigen' van de sportieve loopbaan van opa Huijgen in het bezit van een zus van Joop Pordon. De hiernaast afgebeelde uitslag is daar een van.

Hulstkamp's		79
Half om half		
Hulstkamp & Zoon & Molijn, Rotterdam.		
AFDEELING XI.		
10 E. M. (16090 m.) Wandelen.		
DEELNEMERS.		
1. P. M. Soudijn . . .	Rotterdam.	
25. H. P. Ofman . . .	Wormerveer. A. C. „De	
27. A. Bakker . . .	Spartaan”.	
70. P. A. A. Ruimers. R'dam. R. A. V. Pro Patria.	Zaandam. A. C. „De Spar-	
71. J. E. Goetsee . . .	taan”.	
74. W. F. Winkelman . . .	„	
75. C. Goetsee . . .	„	
76. Jan Huygen . . .	„	
77. G. Wolf Jr. . . .	„	
89. F. J. L. Wortman . . .	's-Gravenhage.	
90. W. H. Waterman . . .	A'dam. A. A. C. de Spartaan.	
97. H. A. C. van Lent . . .	R'dam. R. A. V. Pro Patria.	
98. B. Boks	Rotterdam. „Sandow”.	
105. R. Spoelstra . . .	Deventer.	
116. J. H. J. Boot . . .	's-Gravenhage.	

Gevonden

Henk Werk heeft intussen niet stilgezeten. Hij achterhaalt de adressen van zowel Willem Winkelman en de ‘nieuwe’ Jan Huijgen, toen beiden in Delfshaven woonden. En wat blijkt? De twee woonden bij elkaar in de buurt, ze waren zo ongeveer elkaars achterburen! Wat het wandelverhaal van en naar het werk ineens zeer aannemelijk maakt. De puzzelstukjes die tijdens onze zoektocht steeds zo weerbarstig bleken, passen nu wel in elkaar.

Wij zijn er zeker van; we hebben de ‘echte’ Jan Huijgen gevonden.

Zaak is nu wel om Ton Bijkerk hiervan te overtuigen. Want tenslotte beweren wij hiermee, dat er in ‘Olympisch Oranje’ een fout is geslopen, die vervolgens door alle Olympische statistici is overgenomen. Als ik Ton van onze bevindingen op de hoogte stel, reageert hij echter razend enthousiast. Hij vertelt dat hij bij de eerste opzet van zijn boek heel veel zelf heeft moeten uitzoeken. Het archief van het NOC stelde in de begintijd van de Olympische Spelen nog niet zoveel voor en wat er wel was, is ook nog eens

Foto van de ‘echte’ Jan Huijgen, genomen rond zijn 60-ste. (beschikbaar gesteld door Joop Pordon)

grotendeels verloren gegaan tijdens het bombardement op de Bezuidenhout in Den Haag op 3 maart 1945, waar ook het NOC toen zetelde. Hij heeft van de allereerste lichtingen Nederlandse Olympiagangers veel gegevens zelf moeten achterhalen en daarbij veelvuldig gebruik gemaakt van mensen die bij de diverse gemeentearchieven werkzaam waren. Daarbij kan er af en toe wel eens iets fout zijn gegaan, zo geeft hij zonder aarzelen toe. In het geval van de vele Rotterdamse families Huijgen, die daar aan het begin van de vorige eeuw woonden, lijkt ons zo’n persoonsverwisseling alleszins denkbaar, als wij alleen al terugdenken aan het feit, dat wij aanvankelijk nota bene zelf ook een tijd achter de verkeerde J.H. Huijgen aan hebben gezeten.

Ton Bijkerk zegt toe dat bij de eerstvolgende uitgave van ‘Olympisch Oranje’, die overigens in de loop van volgend jaar, na de Olympische

Winterspelen in Pyeongchang, onder de vlag van NOC*NSF zal verschijnen, de fout zal worden hersteld en de ‘echte’ Jan Huijgen hierin zal worden opgenomen.

Wij tevreden, de familie van Jan Huijgen tevreden en de Olympische statistici tevreden. Hoewel, bij Henk Werk en mij knaagt het toch nog een beetje, dat wij de verdere levensloop van Jan Huijgen, de marineman, nooit hebben kunnen achterhalen.

Zullen we die acht familiedossiers bij het CBG toch nog maar ‘ns gaan bestuderen?

Piet Wijker

Harald Herzog, de grote man achter de compressiekous

Als je in de atletiekwereld actief bent kom je hem al jaren overal tegen: Harald Herzog (67). Bekend van de compressiekous, inmiddels verkrijgbaar in alle kleuren van de regenboog waar simpelweg een *H* en *Herzog* op staat. Marktleider van begin af aan. Herzog is part-ner van de Vrienden van de Atletiek en sinds kort ook partner van de Atletiekunie. Churandy Martina maakt al jaren gebruik van één van Herzog's producten, Compricool, die hij steevast zijn 'machientje' noemt. Alle reden om hem eens op te zoeken.

Harald Herzog (foto Eric Roeske)

Harald heeft zijn domicilie én kantoor in Woudenberg aan de voet van de Utrechtse Heuvelrug. Hij pikt ondergetekende op van NS station Maarn en rijdt via schitterende lokale weggetjes door de natuur naar zijn kantoor, een oud Rabobankgebouw met de kluizen er nog in. Als je de trap omhoog loopt zie je een levensgrote poster van wielrenster Marianne Vos met Herzog-kousen aan. Inmiddels werken er zeven medewerkers bij Herzog Medical.

Niet alleen Harald's dochters Adrienne en Marcella komen uit de atletiek, hijzelf ook. Zo liep hij in 1977 zijn eerste en helaas, ten gevolge van vele kuitkwetsuren, ook zijn laatste marathon, die van Sneek in 2.27. Mededebutant was Jacques Valentin, ook Roelof Veld nam deel. Maar Harald was ook actief op langlaufgebied. Zijn grote doel was deelname aan de Olympische Winterspelen van Sarajevo in 1984. Dat lukte niet. In die tijd woonde Harald in Amsterdam en was hij lid van AAC. Zijn trainer was Bob Boverman.

Na zijn topsportcarrière ging Herzog in 1987 werken bij Beiersdorf, een bedrijf voor de persoonlijke verzorging en onder andere bekend van Hansaplast en Nivea. Beiersdorf produceerde het hele assortiment voor de ziekenhuiswereld, waaronder een lijn in steunkousen. En daar begint zijn verhaal over de compressiekousen dat inmiddels 30 jaar beslaat.

Hoe ontdekte je de werking van de compressiekous?

“Eigenlijk omdat ik ben gaan experimenteren met de kous op mijzelf. Ik vertelde je al dat ik eigenlijk niet meer kon hardlopen door die vele kuitklachten en ik wilde zo graag na mijn langlaufcarrière terugkomen in de wegatletiek. Ondanks dat ik iedere dinsdag bij AAC door Tom Laan, de sportmasseur behandeld werd, bleven de klachten terugkomen. Op een gegeven moment begon Tom mij in te zwachtelen met klevende, korte rekwachtels. Dat werkte, merkte ik, direct. Het bedrijf waar ik ging werken na mijn sportcarrière, Beiersdorf, had een lijn Therapeutische Elastische Kousen in haar assortiment. Ik dacht toen, wanneer klevende compressiebandages werken, dan zouden die steunkousen misschien ook wel kunnen helpen. Dat bleek inderdaad waar te zijn. Ik ben er dus eigenlijk bij toeval ingerold. Ik ben toen met die bekende huidkleurige steunkousen van oma, met zo’n dikke naad over de kuit, gaan lopen. Wel met mijn lange broek natuurlijk eroverheen, want ik voelde mijzelf voor aap lopen. En dat was in de zomer best warm.”

En toen kwam je doorbraak

“Eerst was ik werkzaam bij een ander vergelijkbaar Duits bedrijf, Paul Hartmann, waar ik verantwoordelijk was voor compressietherapie. Dat hield in compressie-zwachtels, wondverzorging en Therapeutische Elastische Kousen (TEK). Ik kon toen helemaal experimenteren en testen met heel veel kousen met diverse drukklassen. Daarmee hielp ik bovendien mijzelf en ook vrienden die kampten met kuitklachten. Ik ben vanaf dat moment serieus gaan nadenken om commercieel te gaan. In 2001 bezocht ik mijn eerste klant Ronald Dercksen, fysiotherapeut, die ze introduceerde bij Aart Stigter. De grote doorbraak was natuurlijk het Europees kampioenschap van Bram Som op de 800 meter in 2006 in Göteborg, die dat deed met mijn bekende zwarte kousen. Bram kwam ermee bij De Wereld Draait Door en bij Wilfried de Jong, en de discussies daar gingen toch vooral over mijn kousen! Hoewel veel running specialisten onze kousen al verkochten, ontstond er toen pas echt een enorme vraag naar Bram Som kousen. Toen er een nieuwe CEO kwam bij Hartmann dreigde alles te stoppen. Dat was in 2007, ik was 57. Dat gaf mij het zetje om voor mijzelf te beginnen. Want ik geloofde heilig in de sportvariant. Naast commercie zat en zit er nog steeds ook een stuk idealisme in. Voor mij kwamen de Sportcompressiekousen helaas te laat, maar ik weet dat ik vele hardlopers heb kunnen helpen.”

Hoe maakte je de stap naar de grote aantallen kousen die je nu verkoopt?

“Ik moest natuurlijk op zoek naar een bedrijf die de productie wilde opstarten. Ik kwam weer in Duitsland terecht en daar worden nog steeds de kousen gemaakt. In mei 2018 bestaat ons bedrijf tien jaar. Aanvankelijk runde ik het bedrijf samen met mijn vrouw. Inmiddels hebben alle hardloopspecialisten onze kousen en heeft ook het buitenland veel belangstelling. En gaan we veel verder dan hardlopen alleen.

Denk aan alle balsporten, zoals tennis, voetbal, volleybal, korfbal en hockey, waar wonden en kerens, accelereren en afremmen vaak een aanslag op spieren en pezen is. Maar denk ook aan de fietswereld. Tijdens officiële UCI wedstrijden mag je overigens geen gebruik maken van de kousen, omdat ze prestatiebevorderend zouden werken, soort doping denken zij. Onze kousen worden door Team Sunweb, Tom Dumoulin, Marianne Vos, Team Boels-Dolmans, Anna van der Breggen als regeneratiekousen gebruikt. De renners dragen ze na de etappe, bij verplaatsingen en zelfs tijdens het slapen. De UCI staat wel toe dat ze als recovery producten worden gebruikt. Zo wordt ook ons Recovery apparaat, Compry Recovery veelvuldig toegepast.

Wat doet zo'n kous nu eigenlijk precies?

“Bij het hardlopen vangt je lichaam bij elke stap twee tot vier keer je lichaamsgewicht op. Iedere stap betekent dus een zware belasting voor je lichaam. In wezen zijn je kousen dus eigenlijk een bandage die je spieren stevig bij elkaar houden. Daarmee schokt en trilt je kuit minder bij elke stap, waardoor de spierschade vermindert en er minder tractie (trekkracht) ontstaat aan de achillespees en structuren rond het scheenbeen. Bovendien wordt de microcirculatie in de spier positief beïnvloed. Je loopt gewoon makkelijker. Het is daarbij wel relevant dat je de juiste maat kous hebt. Wij meten daarom op vijf punten je benen op. Dat vergt voor de winkelier dan ook wat extra werk, maar het is wel essentieel omdat omvang en contour van benen heel verschillend kunnen zijn. Een reden voor ons om dus niet bij de grote sportwinkels onze kousen te gaan verkopen. Maatwerk is immers vereist!”

Je hebt ook andere producten dan de kousen?

Een relaxte manier om te herstellen na een zware inspanning: met de Compry Recovery. (foto's beschikbaar gesteld door Herzog Medical)

“We hebben inderdaad onder andere de Compry Recovery en de Compry Cool. De Recovery bevordert de terugstroom van het bloed weer naar het hart. Je doet in wezen een soort grote broek aan, waarin zich verschillende compartimenten bevinden die zich een voor een opblazen van veraf van het hart naar het hart toe. In feite heb je je eigen persoonlijke masseur daardoor altijd bij de

hand. Op herstel moet je nooit bezuinigen vind ik. Dit apparaat past daar perfect bij.

Compry Cool zit hem meer in de blessure behandeling. Ook als herstelmiddel kun je het gebruiken; dan hoef je niet meer in een klike vol met ijs te stappen, maar kun je gewoon je zelf 'je broek ophouden'. Op de EK Atletiek in 2016 werden onze producten bij de warming up baan bij AAC en op Arsenal bij het Olympisch Stadion waanzinnig veel gebruikt. Er kwam een enorm spin-off van dat EK voor ons. Ook Christian Taylor, veelvoudig Olympisch en

De Compry Recovery als handzaam pakket.

Wereldkampioen hinkstapspringen gebruikt ons materiaal. En we blijven ons ontwikkelen. Nu zijn we bezig met de ontwikkeling van een combinatie van de Compry Recovery en de Compry Cool. Het allernieuwste is de compressiebroek, waarbij met name de hamstrings tijdens training en wedstrijden worden beschermd.”

Eric Roeske

Plezierig sporten

Hardlopen is goed voor lichaam en geest maar dan liefst zonder vervelende pijnjtjes. Of je nu loopt om fit te blijven of prestaties te leveren, met de Sportcompressiekousen van Herzog blijft hardlopen leuk!

Uit onderzoek blijkt dat

76% van de Herzog-gebruikers minder last heeft van blessures, sneller herstelt en meer plezier in het sporten ervaart.

Voordelen van de Herzog Sportcompressiekousen

- Effectief door relatief hoge compressie en afnemend drukprofiel
- 6 meetpunten verzekeren de voor **jou** optimale pasvorm
- Die combinatie staat garant voor een doeltreffende werking!

Met de Herzog Sportcompressiekousen blijft sporten leuk!

www.herzogmedical.com

APELOGIE*

Nee, de titel is geen typefout, noch een vergissing. Ik bedoel niet het bekendere woord: apOlogie. De betekenis van apologie is **verweerschrift**. Een bekende apologie betreft de verdediging van Socrates die echter door Plato op papier is gezet, want Socrates had niet de gewoonte veel op te schrijven. Plato schreef de *Apologie* waarschijnlijk in de tien jaar na Socrates' dood (399 voor onze jaartelling).

Socrates werd, in Plato's ogen onterecht, aangeklaagd op grond van "het niet eren van de goden van de stad", "het introduceren van nieuwe goden" en het "misleiden van de jeugd". Naar de uiterlijke vorm is deze apologie de tekst van een redevoering die Socrates zou hebben uitgesproken voor de jury van 500 gezworenen, als zijn verdediging in het beroemde proces in Athene, dat desondanks leidde tot zijn veroordeling en zijn dood door het leegdrinken van de gifbeker.

Iets anders. Dit najaar kwam ik een tekst tegen van Timon Meynen, (1963), een filosoof uit Enschede.

De tekst luidt als volgt:

Heel lang is gedacht dat zoiets als empathie, het je kunnen inleven in een ander, is voorbehouden aan de mens.

In *De aap in ons* (2005) gebruikt de Nederlandse primatoloog Frans de Waal (1948) de definitie van 'sympathy' van de econoom en moraalfilosoof Adam Smith (1723-1790) om aan te tonen, dat dat vermogen ook bestaat bij onze naaste verwanten in het dierenrijk.

* *apo-* is een Grieks voorstel dat betekent: weg van ...

Hier dus een tekst die Socrates weg moet voeren van de beschuldiging en van een eventuele veroordeling.

-logie is een Grieks achtervoegsel dat de wetenschap van hetgeen ervoor staat behandelt.

Met apelogie bedoel ik de wetenschap van apen(-gedrag).

Hij vertelt over de bonobo Kuni, die zag hoe een spreeuw tegen het glas van haar omheining in de dierentuin vloog.

Ze ging naar de vogel toe, raapte hem op en probeerde hem op zijn pootjes te zetten. Toen dat niet lukte, gooide ze hem voorzichtig in de lucht.

Vervolgens nam ze de spreeuw mee een hoge boom in, vouwde zijn vleugels open en gooide hem in de richting van de omheining. De vogel landde echter op de oever van de gracht om het apenverblijf.

Kuni hield vervolgens de wacht bij de spreeuw en beschermde hem tegen haar soortgenoten, totdat de vogel hersteld was en weg kon vliegen.

Volgens De Waal is het bijzondere dat Kuni de vogel niet behandelde als een andere aap, want 'ze paste haar hulp aan aan de specifieke situatie van een dier dat heel anders was dan zij'.

De reden waarom ik je met bovenstaande tekst vermoei:

Als Frans de Waal (was dit jaar ook een van de Zomergasten op zondagavond op tv) gelijk heeft en Kuni niet de uitzondering is onder de apen die de regel bevestigt, zou het dan niet nuttig zijn om 'apelogie' als verplicht onderdeel aan de diverse trainerscursussen van onze Unie toe te voegen? En het niet alleen zijdelings ter sprake te laten komen, als het zo uitkomt? Ik denk vooral aan de grote jeugdgroepen en de vaak nóg grotere groepen recreatieve lopers bij onze verenigingen. Heb je daar een trainer nodig die als 'sergeant-majoor voor de troep staat', of iemand die vanuit een gezamenlijk basisprogramma eenieder biedt wat zij of hij specifiek nodig heeft?

Overigens, dezelfde Atheners die Socrates veroordeelden, deden dat niet zomaar. Zij waren goed geschoold in het vinden van waarheid, van de enig juiste aanpak in een gegeven situatie. Dat leerden zij onder andere met behulp van dit raadsel:

Een schattenjager jaagt op een grote schat in een tempel, die bewaakt wordt door drie godinnen: 'Waarheid' vertelt altijd de waarheid; 'Leugens' liegt steeds en 'Wijsheid' vertelt soms de waarheid en liegt soms.

Belangrijk detail: de godinnen zijn een eeneiige drieling, lijken dus als drie druppels water op elkaar. Onmogelijk om ze op basis van hun uiterlijk te

onderscheiden. Enkel als de schattenjager van elke godin weet wie zij is, krijgt hij toegang tot de schat.

Om daarachter te komen, mag hij aan elke godin één vraag stellen.

Aan de linkse godin vraagt hij: "Wie is de middelste godin?"

Ze antwoordt: "Waarheid."

Aan de middelste godin vraagt hij: "Wie ben jij?"

Ze antwoordt: "Wijsheid."

Aan de rechtse godin vraagt hij: "Wie is de middelste godin?"

Ze antwoordt: "Leugens."

Vraag

De schattenjager kon nu precies vertellen wie welke godin was en ging dus naar huis met de schat. Weet jij ook wie welke godin is?

Zouden Waarheid, Leugens en Wijsheid ook in de Atletiekunie rondlopen?

Nee, verwacht van mij geen namen en ik wacht ook niet op suggesties. Maar ik ben wel van mening dat elke organisatie kenmerken van deze drie dames in zich herbergt.

En een atleet die aan de vooravond van een belangrijke wedstrijd staat, heel goed weet, dat de grote –dringend benodigde– vorm ontbreekt, voelt zich als een schattenjager, die niet op de juiste vragen kan komen.

Wel in vorm? Kom maar op met je raadseltje!

Hugo Tijsmans

(voor oplossing: zie pag. 43)

Als iedereen regelmatig zou bewegen zouden we ons **fitter**, gezonder en mentaal beter voelen. Dat geldt zeker ook voor **65-plussers**.

Yalp en Olga Commandeur zorgen samen dat senioren op een leuke manier in beweging komen. Dit doen zij op een speciale manier. Met een beweegtoestel voor ouderen. Olga Commandeur verzorgt bij iedere Yalp locatie in Nederland **advies en ondersteuning**.

www.yalp.nl/oudereninbeweging
T. 0547 - 289 410 E. info@yalp.nl

**Ouderen
inbeweging**
samen op een Olga Commandeur plein

Meer sporten en nieuwe mensen ontmoeten.
Samen bewegen op een Olga Commandeur Plein.

Voetlichtflits

Dat Yvonne van der Kolk goed kon hardlopen, wisten wij. Voor zover die kennis wat was weggezakt, hebben we in de Voetlichtrubriek in de vorige Vriendenband het geheugen weer even wat opgefrist. Dat ze daarnaast ook goed kan zingen, is echter minder bekend. Vanaf haar tiende jaar maakte de Hilversumse deel uit van AVRO's Kinderkoor, nadat zij bij radio- en televisiemaker Piet Geelhoed in de studio auditie had gedaan.

Yvonne van der Kolk (foto Piet Wijker)

Yvonne: “Dat was allemaal heel spannend. Dat was elke vrijdag oefenen. En als er dan een of ander liedje moest worden opgenomen –dat kon dan een demo zijn in de Wisseloordstudio’s– werden er een aantal kinderen opgetrommeld. Mijn zusje en ik hadden altijd vrij snel de melodie in ons hoofd. Dus dan werden wij gebeld en als je dan een groepje van vijf, zes kinderen bij elkaar had, moesten die dan even twee of drie keer zo’n liedje zingen. Dan leek het net, of er een heel kinderkoor stond. Maar we hebben ook wel met artiesten plaatjes gemaakt, zoals met Martine Bijl en weet ik niet wie allemaal.”

Zelfs heeft Yvonne van der Kolk nog een keer in het kader van de Kinderboekenweek aan een musical op televisie meegedaan. “Ik zat toen al op de middelbare school. Ik geloof dat ik toen vijftien was. Op een gegeven moment ben je echt geen kind meer, ben je te oud. Dan ebt dat weg, stop je ermee.

Al word je dan af en toe toch nog wel eens gevraagd. Ik weet nog wel dat er een keer –ik zal toen een jaar of zestien, zeventien zijn geweest– een optreden was op de Firato in Amsterdam. De artiesten hadden een kinderkoor nodig. Toen ben ik nog een keer teruggehaald want ja, ‘s-avonds kinderarbeid, na een bepaald tijdstip mocht je jonge kinderen daar niet meer laten optreden. Inmiddels is dat allemaal wel wat versoepeld, maar toen was dat nog redelijk streng. Dus toen hadden ze oudere kinderen nodig en ben ik nog een keer teruggehaald. Zo van: kunnen jullie niet komen? Ik was toen eigenlijk al gestopt. Maar dat is echt het laatste geweest.”

Piet Wijker

Nieuws van de Stichting Atletiekerfgoed

De Stichting Atletiekerfgoed, in 2010 opgericht door de Atletiekunie en de Vereniging Vrienden van de Atletiek, wil de geschiedenis van de Nederlandse atletiek voor iedereen toegankelijk maken. De Stichting beheert een Bibliotheek en een Depot op Papendal.

De Stichting heeft als belangrijkste taken:

- het vastleggen van atletiekhistorie in brede zin;
- het verkrijgen en het in stand houden van kennis van

atletiek;

- het verzamelen van documenten zoals atletiektijdschriften, (jaar)boeken, plakboeken, wedstrijdresultaten en statistieken;
- het vastleggen van prestaties van Nederlandse topatleten.

Zelf onderzoek doen in de bibliotheek van de Stichting is mogelijk na afspraak.

Uitleen van materiaal kan alleen bij hoge uitzondering.

Regelmatig worden door de medewerkers van de Stichting vragen van media en in atletiek geïnteresseerde particulieren ontvangen. Na behandeling worden de resultaten van hieruit voortvloeiende zoektochten in het Erfgoed archief en indien relevant in De Vriendenband, cluborgaan van de Vereniging Vrienden van de Atletiek, opgenomen.

De Stichting onderhoudt ook een Website. Regelmatig zullen hierop nieuws en informatie worden gepresenteerd.

Ook treft u aan:

- lijsten van boeken en tijdschriften die in aanmerking komen voor verkoop;
- lijsten van ringfilmpjes van Nederlandse atletes en atleten;
- een “wensenlijst” van boeken en documenten, die wij nog graag in onze collectie willen opnemen.

Aan geschiedenis komt geen einde. Erfgoed wil graag door met het begonnen werk en de verzameling verder uitbreiden. Hulp van uw kant is dus zeer welkom; wij vragen allen die in het bezit zijn van unieke informatie en/of waardevolle objecten aangaande de Nederlandse atletiek en haar beoefenaren – en dat aan Erfgoed willen schenken – om contact met ons op te nemen. Denkt u daar eens aan bij “een zolderopruiming”, bij uw “te volle” boekenkast of wanneer u mogelijk te maken krijgt met nalatenschappen.

De Stichting werkt met een beperkt budget, geschonken bij de oprichting door de Atletiekunie en de Vrienden van de Atletiek. Wat meer armslag is zeer welkom.

Steun de Stichting zo mogelijk met een donatie, welke we gaarne tegemoet zien via de administratie van de Atletiekunie:

Naam: Atletiekunie

IBAN: NL64INGB0673266362

Onder vermelding van: “*donatie Stichting Atletiekerfgoed*”.

De Stichting is door de Belastingdienst geregistreerd als ANBI instelling: een “Algemene Nut Beogende Instelling”, onder het RSIN/fiscaal nummer: 821809295.

Contactadressen:

Atletiekunie

Papendallaan 7

6816 VD Arnhem

Tel.: 026 483 4800

www.atletiekunie.nl

receptie@atletiekunie.nl

Stichting Atletiekerfgoed

Papendallaan 7

6816 VD Arnhem

Tel.: 026 483 4800

www.atletiekerfgoed.nl

info@atletiekerfgoed.nl

Atletiekunie

► **Een lezersvraag**

Een binnenkort jubilerende club, vroeger een combivereniging voor turnen en atletiek, is bezig met het samenstellen van een jubileumboek. In stokoude notulen kwamen ze de volgende, raadselachtige zin tegen: **“De gebroeders van der Stroom werden bedankt voor het vervaardigen van nieuwe vliegenkoppen en Barend Smits voor het aanbrengen van de fraaie houten lijsten om de wanden te markeren.”**

U begrijpt dat we willen weten wat “vliegenkoppen” zijn. Antwoorden, suggesties of wilde gokken gaarne melden aan Chris Konings (c.h.riskon@hetnet.nl).

► De “achtergrond” van de Nota-foto

In De Vriendenbanden 3 en 4 van dit jaar heeft Piet Wijker gedetailleerd geschreven over Wim Nota. Veel informatie kon hij ook naar de familie in Australië sturen. Het werd er met veel dank ontvangen.

Met onderstaande vraag bij een foto bleef hij echter nog zitten. Daarom vroeg hij Erfgoed om assistentie.

De vraag: “wanneer en op welke baan hebben Nota en Osendarp tegen elkaar een 100 m sprint uitgevochten, waarbij Nota won?”

Vragen, die gaan over meer dan 75 jaar geleden komen wel meer onjuist en onsamenhangend over. Een gevolg was wel dat we eerst veel tijd hebben gestoken in het zoeken naar een sintelbaan waar de sprints zouden zijn uitgevochten. Hiervoor zijn we o.a. “diep gegaan” in gedigitaliseerde kranten. Daar is heel veel terug te vinden en we lazen daarin van diverse spannende wedstrijden tussen Nota en Osendarp, met wisselend succes voor beide sprinters.

Na lang onderzoek bleek echter dat er geen sintelbaan was met een massief bouwwerk als achtergrond, zoals op de foto te zien is. Daarbij leverden de personen op de foto rondom Nota na lang zoeken ook geen nuttige aanknopingspunten op.

Het beslissende antwoord over de plaats kregen we, na het lezen van het betreffende artikel in De Vriendenband, van onze vriend Alfred Verhoef uit Leiden. Hij herkende het “massieve” gebouw. Alfred had er nota bene zelf in gewerkt, toen het gebouw het hoofdkantoor van de Leidsche Courant was. Op de recente foto zijn de hoge ramen links en de rechthoek boven de hoofdeur goed te herkennen. Nu, met de locatie als zekerheid en voortbordurend op al gevonden informatie, kunnen we het volledige antwoord geven:

De foto is genomen in Leiden, voor het toenmalige Hoofdgebouw van de Leidsche Courant, op 22 september 1941 na afloop van de 10 x 400 m “Dwars door Leiden”-loop, die door AV Holland I werd gewonnen en waarvan Wim Nota een van de tien ploegleden was.

Het gebouw anno 2017.
(foto Marius Bos)

Het gebouw aan de Witte Singel 1 is door de beroemde architect Dudok ontworpen en het werd in 1917/8 opgeleverd.

Het gebouw - nu Rijksmonument - staat er nog steeds en is na “de Krant” nu als Kantongerecht in gebruik.

Marius Bos

► Een verhaal over snelle Lena uit Heerenveen

Zoals elke streek of provincie in ons land heeft ook de streek waar ik al een tijdje (45 jaar) woon zijn bijzonderheden. In het kader van deze rubriek, dus bijzonderheden over atletiek of sport in het algemeen. Zeg je Fryslân, dan zeg je kaatsen, fierljeppen, kortebaantje rijden of korfbal.

Dat voorlaatste, kortebaantje rijden, was al vanaf het einde van de jaren 1890 en 1900 immens populair in Friesland en niet alleen bij de mannen. Nee, de vrouwen deden dapper mee. Het ging immers om wedstrijden waarbij de winnaar een gouden horloge won, maar vaak ook 100 gulden prijzengeld meepakte. De Jo Moerman van het schaatsen was toen de schaatsstatisticus Hedman Bijlsma. Hij heeft er een aantal mooie boeken over geschreven. Zijn laatste boek staat hier in mijn kast: *“De Vrouwen van de Hardrijderij”*, een overzicht van 1943 t/m 1970.

Op bladzijde 73, onder het kopje “nog meer namen”, lees je over Geeske (bij ons beter bekend als Geesje) Jorna, over haar prachtige stijl en haar lange, haast mannelijke slag. Net als Geeske (foto) waren veel kortebaantjers in de zomer met atletiek in de weer, zoals bijvoorbeeld Lena uit Heerenveen.

Via een wijkverpleegster uit De Blesse, ten zuiden van Wolvega, werd ik opmerkelijk gemaakt op Lena Wedzinga-Wijnstra, die een goede atlete van de vereniging WIK FTC zou zijn geweest. Ook was zij een heel snelle kortebaantjers. Na wat telefonisch rondvragen kreeg ik een pakje oude kranten van Lena, tevens met foto's van Dini Hobers, de Noordelijk kampioene op de vijfkamp in 1952. In het krantenverslag staat dat tot ieders verrassing Lena, de hordeloopster uit Heerenveen, er met het zilver vandoor ging. Ook vond ik in de kranten Imke Vaal en Fanny Blankers-Koen vermeld staan bij een 80 meter horden wedstrijd, waarbij Lena als derde over de finish kwam, na Fanny en Imke.

Tijd dus voor een gesprek met Lena Wijnstra.

Een dame die prachtig kan vertellen over haar jeugdjaren, over atletiek en over haar tweede sport: het kortebaantje rijden. Dat schaatsen was eigenlijk een aardige bijkomstigheid, want thuis hadden ze het niet breed en het prijzengeld was meer dan welkom. Ze vertelde dat, als ze in vorm was, zij per winter tientallen guldens verdiende. Zo kon ze er o.a. een trainingspak en wedstrijdskleding voor de zomerse atletiek voor kopen.

Met het zoeken in de oude krantenverslagen kwamen we bij het schaatsen geen Lena Wijnstra tegen. Zelfs niet in de boeken van Hedman Bijlsma. Vreemd toch, nietwaar?

Zelf kon Lena veel namen van haar tegenstanders noemen. Na lang zoeken kwam er uiteindelijk een kleine foto uit een Kodak boxje tevoorschijn.

Op bezoek bij Hedman Bijlsma.

Als je weinig kunt vinden via de normale kanalen, moet je verder zoeken langs andere wegen, anders is er geen verhaal.

Bij Hedman vonden we startlijsten en ook een prachtige foto van de organisatie van de Leeuwarder IJclub, met tweede van links Lena. Dat ze echt goed kon rijden, blijkt ook uit een vergeelde brief, waarin het bestuur van de De Leeuwarder IJclub haar vroeg of ze het komende seizoen weer wilde komen rijden.

En zo hebben we weer een heel bijzonder stukje geschiedenis in het archief van Erfgoed kunnen opnemen.

No.	N a a m	Woonplaats
1	Akke Bootsma	Oppenhuizen
2	Martha Wieringa	Baard
3	Rinske Ferweda	Vommels
4	Lena Wijnstra	Herenveen
5	Geeske Hijlkema	Tijnje
6	Frieda Miedema- Wieringa	Franeker
7	Jantje Boscha	Wolvega
8	Tine de Vries	Kortezwaag
9	Djoeke Bootsma	Oppenhuizen
10	Annie van der Meer	Tjalhuizum
11	Annie van Dijk	Leeuwarden

foto's Archieven Wijnstra en Bijlsma

PS:

In het atletiekverhaal hierboven zijn we vergeten te melden, dat Lena tweemaal Frysk kampioen werd op de horden in 1951 en 1952, waarbij ze eenmaal won van Imke Vaal.

CK

► Historisch plakboek Rie Briejer

Op 22 januari 2018 schenken mijn broer Tom en ik aan de Stichting Atletiekerfgoed in Papendal een historisch plakboek van mijn moeder Rie Briejer, atlete voor de Tweede Wereldoorlog, echtgenote van Frans Jutte, die jarenlang voorzitter is geweest van de toenmalige KNAU.

Ik heb over Rie Briejer begin 2016 al eens een stukje geschreven in De Vriendenband. Dit plakboek is een zeer interessante bijdrage aan de Nederlandse atletiekgeschiedenis. Het is in die jaren, van 1923 tot ca. 1938, door mijn moeder keurig bijgehouden met zwart-wit foto's, krantenknipsels, data en onderschriften en het geeft een mooi beeld van de damesatletiek uit begin vorige eeuw.

Rie was toen lid van de turn- en atletiekvereniging Brunhilde te Leiden.

Zoals ik al eerder heb geschreven was Rie Briejer (1910-1999) twaalf jaar lang recordhoudster verspringen en deelnemster aan de Olympische Spelen 1928 te Amsterdam.

Zie hierbij de foto's die ik al eerder publiceerde en onderdeel van dit plakboek.

Ook in mijn eerdere epistel over Rie Briejer stond (rechts) deze historische foto met een verspringende Rie Briejer en jurylid Frans Jutte (F), die later haar echtgenoot werd. Naast Frans Jutte Jan Blankers, later de echtgenoot van Fanny Koen.

Tom en ik hopen dat dit plakboek heel lang een waardevolle historische inzage blijft voor de toekomst en vertrouwen de bewaring graag toe aan Stichting Atletiek Erfgoed.

Frank Jutte

VOOR HET VOETLICHT

Van bankbediende tot docent filosofie

Peter Nederhand: “Ik heb alle dingen te danken aan de atletiek. Ik kan niet anders zeggen.” (foto Piet Wijker)

Infobox

<i>Naam:</i>	Petrus Maria (Peter) Nederhand
<i>Geboren:</i>	29 december 1932 te Rotterdam
<i>Discipline:</i>	hordelopen
<i>Titels:</i>	Ned. kamp. sen.: 110 m horden 1953, 1955, 1956, 1957; 200 m horden 1953; hoogspr. 1955; Roemeens kamp.: 110 m horden 1954
<i>Deelnemer EK:</i>	1958
<i>Interlands:</i>	42
<i>Records:</i>	Ned. jeugdrecordhouder: 110 m horden 1950-1960; Ned. recordhouder: 110 m horden 1954-1957
<i>Pr's:</i>	100 m 10,8 s, 200 m 22,8 s, 400 m 49,8 s, 110 m horden 14,5s, 200 m horden 24,1 s, 400 m horden 57,5 s, hoogspringen 1,81 m, verspringen 6,53 m, hink-stap-springen 13,83 m

Een atletiekloopbaan vindt over het algemeen plaats –met alle varianten die daarop denkbaar zijn– ergens tussen je tiende en je dertigste levensjaar. Het is ‘slechts’ een kwart tot een vijfde van een totaal mensenleven, soms zelfs een nog geringer deel ervan, zeker als ik naar de leeftijd van sommige van onze leden kijk.

Toch ‘lift’ zo’n atletiekcarrière je ganse leven met je mee en blijft zo dus altijd heel dichtbij, ook al is het soms erg lang geleden. Dat bergt het gevaar in zich dat je onwillekeurig veronderstelt, dat je bijvoorbeeld twintig jaar na dato nog hetzelfde kan als in je hoogtijdagen. Een misvatting waar je al snel hardhandig achter komt, mocht jij je ooit tot roekeloze acties laten verleiden. Ik spreek uit ervaring. Toen ik ergens in de jaren tachtig dacht nog net zo goed te kunnen verspringen als twintig jaar ervoor, moest ik die overmoed bekopen met een zweepslag, gevolgd door enkele weken op krukken en een revalidatieperiode van zo’n maand of drie. Zelfs twee jaar geleden nog, toen een zakkenroller mij in Italië beroofde en ik dacht die hufter wel even in zijn lurven te kunnen grijpen, lag ik na 30 meter te klapwieken op straat met een forse bovenbeenblessure. Ik bedoel maar. Het is uitkijken geblazen als je denkt nog steeds over de atletische kwaliteiten te beschikken waarmee je ooit triomfen vierde.

Het is dus bepaald ook een vorm van zelfbescherming om de periode waarin je actief bent geweest, bij tijd en wijle eens tegen de achtergrond te houden van het tijdsgewricht waarin die sportloopbaan plaatsvond. Neem nu die van Peter Nederhand. De oud-kampioen en -recordhouder op de 110 m horden beleefde zijn hoogtijdagen in de jaren vijftig. Stel je dat ‘ns even voor: toen Nederhand met atletiek begon, was er in ons land nog geen sprake van televisie, zat Elvis Presley op school, had niemand ooit van de AOW gehoord en stond de Watersnoodramp van ’53 nog in de sterren beschreven.

Zwabberig

Nederhand kijkt echter niet terug op zijn atletiekloopbaan als een weliswaar memorabel, maar afgesloten deel van zijn leven. Integendeel, hij beschouwt het als een periode die grote invloed heeft gehad op zijn individuele ontwikkeling, zijn persoonlijk leven en zijn maatschappelijke carrière.

Die atletiekloopbaan begon overigens redelijk laat, pas in het jaar waarin hij zeventien werd, in 1949. Eraan voorafgaand had hij vanaf zijn vijfde geturnd, in het kielzog van zijn oudere broer, die keurturner was. Nederhand: “Ik was –dat kun je je nu niet meer zo voorstellen– een hele verlegen jongen toen, echt heel timide, altijd overschaduwd door mijn oudere broer, die veel beter kon turnen. Ik was ook vrij jong in het geheel, want ik was een nakomertje. Uiteindelijk kon ik alles wat hij ook kon. Alleen het afmaken, het strekken wat men bij turnen doet, zat er bij mij niet in. Ik was altijd zwabberig. Op een bepaald moment heeft toen mijn trainer van turnen, mijnheer Lieshout, die ook trainer van atletiek was –ook al wist hij daar geen bal van, maar hij was wel trainer van heel ALO– gezegd: *Peter, jij springt goed. Paardspringen, bokspringen, alle sprongen, prima. Ga maar eens mee naar de Nenijto.* Want daar trinden wij toen. Nou, ik sprong zo aardig, dat ik boven de zes meter zat. Toen heb ik meegedaan aan Rotterdam-Antwerpen, een stedenontmoeting tussen scholen. En nou ga ik even opscheppen –het was ’49, het laatste

jaar van de HBS– ik heb meegedaan aan verspringen, schaken en aan muziek. Want ik zat in het Rotterdams Schoolorkest en speelde viool. Totaal verschillende disciplines dus. Maar die trainer had het wel goed gezien.”

Van niks naar record

Die start is kenmerkend voor de levensloop van Peter Nederhand: de Rotterdammer bleek over een breed scala aan talenten te beschikken, maar ontdekte die pas bij zichzelf, nadat hij van een ander of door een toevallige omstandigheid een duw in de goede richting had gekregen. Zoals bijvoorbeeld zijn aanleg voor de horden. De Rotterdamse kampioenschappen voor ploegen stonden op het programma en ALO deed hier uiteraard aan mee. Nederhand: “Ik zat in de ALO-ploeg, al was ik eigenlijk nog zestien. En toen was er een plaats over op de 200 m horden. Nou ja, ik kon toch niks, dus liep ik die maar en toen liep ik een nieuw clubrecord. Toen ben ik mij op die horden gaan specialiseren.” Dat betaalde zich al snel uit. Want een jaar later, in 1950, werd Peter Nederhand op de NK voor junioren al tweede op de 110 m horden achter Jan Parlevliet en verbeterde hij diens nationale jeugdreCORD van 15,8 naar 15,4 s. In 1951 bracht hij dat record met 15,0 en 14,8 nog verder omlaag. Die tijden werden overigens beide op de Nenijsbaan gelopen en we weten wat daarmee is gebeurd: in 1959 werden alle daar gerealiseerde records door de NTC geschrapt vanwege het feit, dat de Rotterdamse baan ontoelaatbaar scheef was komen te liggen onder invloed van de naastgelegen spoorbaan.

Prut

Het deed uiteraard niets af aan het talent van Peter Nederhand, die zijn laatste jaar bij de junioren niet kon bekronen met een nationale titel, “want toen was ik geblesseerd”. In 1953, het jaar van de Watersnoodramp, nam hij bij de senioren het heft echter ferm in handen met twee NK-titels op horden, de 110 en de 200 meter. Er zouden er in de jaren erna nog drie volgen. Plus eentje bij het hoogspringen, een toevalstreffer, vertelt Nederhand. “De Nenijsbaan was volledig ondergelopen, verzopen. Ik had me voor het hoogspringen gemeld, maar was nog aan het hordelopen. Dus ik zeg: ik kom pas na de finale van de 110 m horden. Goed, ik kom bij de horden vandaan en loop naar het hoogspringen. Intussen zaten ze daar al op 1,81, maar hadden afgesprongen vanwege de..., nou ja, wat had je daar, het was prut. En ik spring één keer en haalde hem. Dus ik was gelijk kampioen, hahaha. Bram van Oosten en Wim Nummerdor werden toen twee en drie, ook met 1,81. Maar ik was echt niet de beste, moet ik eerlijk bekennen.”

Over de kop

Nederhand verklaart zijn aanleg voor de horden vanuit twee eigenschappen: “Mijn techniek, gewoon mijn souplesse en mijn snelle start. De eerste 60 meter was altijd mijn beste stuk. Als er indertijd indoor was geweest had ik er, denk ik, nog wel een stuk of zes nationale titels bij gehad.” Wel was hij voor een hordeloper relatief klein, 1,78 m. “Voor een hordeloper is dat natuurlijk minimaal. Anderen waren altijd tien centimeter groter, Ed Boere, Eef Kamerbeek, Herman Timme, enzovoorts.” In België brak hem dat bij zijn allereerste interland lelijk op. Nederhand: “In ’51 was ik met mijn achttien jaar toch wel

redelijk jong in de Nederlandse atletiekploeg, de seniorploeg dan, hè. Een ramp was dat. Ik had er de buitenbaan. Ze hadden daar in Antwerpen een betonnen tribune, die ze hadden afgeschermd door een muur. En daar hadden ze de horden tegenaan gezet. Ik was zo klein, ik raakte altijd bijna alle horden. Daar raakte ik hem ook, maar zo dat ik over de kop ging. Die horde bleef bijna staan!”

Het snoepje van Slijkhuis

Kortom, een memorabel debuut, niet alleen vanwege zijn opzienbarende koprol, maar ook door de wijze waarop Peter Nederhand hiervoor was uitgenodigd. “Toen ik zeventien was, kwam ik van de HBS-B af. In 1950 was er helemaal geen baan en ik had ook geen idee wat ik zou gaan worden. Ik ben toen bij de Rotterdamsche Bank gaan werken, de Robaver toen nog. Dat was op de Coolsingel. Eén van de mensen die daar ook werkten, bij de Rotterdamsche Bank in Amsterdam, was Jo Moerman. In 1951 zat ik op een zaterdagochtend op de bank –toen werkte je nog op zaterdag–, werd ik ineens op een binnenlijn opgebeld, de secretaris van de NTC: *Peter, morgen om 10.00 uur bij het Station DP (Delfse Poort), want je bent gekozen voor de Nederlandse atletiekploeg.* Ik was helemaal, maar dan ook helemaal perplex!

De volgende dag kwam ik de bus binnen –want je ging met de bus naar Antwerpen– en naast wie zat ik? Naast Wim Slijkhuis! En die zegt tegen mij: *Peter, moet je een snoepje?* Ik zal het nooit vergeten. Iemand die op de Olympische Spelen twee keer derde was geworden! Ja, geweldig zoiets.”

Hint van Jutte

Perplex stond Nederhand in die eerste jaren trouwens wel vaker van zichzelf, verbaasd als hij was over wat hij allemaal presteerde, “dat ik dat allemaal zo maar kon.” Verbazen deed hij anderen ook. Zoals Frans Jutte, die bij een wedstrijd in Den Haag –1950 was het nog– op een goed moment naar hem toekwam en zei: *wat ik verbazend vind is dat jij op een bank gaat werken. Jij bent levendig, je doet allerlei dingen, is gymnastiekleraar niks voor jou? We hebben hier een gymnastiekopleiding, aan de HALO.* Ik dacht: o, dat is wel aardig. Maar ja, ik kom uit een zeer en zeer arm gezin, wij hadden helemaal niks. Dus studeren was er niet bij. Toen ben ik in dienst gegaan en heb ik ondertussen het geld proberen te sparen dat ik bij die bank verdiende. Daarna heb ik nog anderhalf jaar gewerkt en ben ik pas daarna aan die gymnastiekopleiding begonnen. Ik was toen 21, 22, denk ik. Daar ben ik Jutte heel erg dankbaar voor, dat-ie die hint gegeven heeft. Zelf had ik er nooit bij stilgestaan.”

Na het afronden van die studie kon Nederhand als gymnastiekleraar aan de slag bij een lagere school en een ULO. “Daar was ik al godsblij mee, want d’r was niet zo gek veel te doen.” Via allerlei functies kwam hij uiteindelijk op een huishoudschool terecht. Nederhand: “Daar zag iemand mij lesgeven en die zei: *jij gaat zo leuk om met die meiden, er is een baan vrij op de opleiding voor kleuterleidsters. Ik denk dat dat iets voor jou is.* Dus toen ben ik daar gymnastiekleraar geworden. Later werd ik er mentor, tegenwoordig zou dat waarschijnlijk onderdirecteur heten of zoiets.” Nadat kleuterschool en lagere

school waren samengevoegd tot basisschool werd het een onderdeel van de Pedagogische Academie (PA), weer later veranderd in Pabo. En Nederhand stroomde daarin mee.

Roemeens kampioen

Tijdens zijn atletiekloopbaan had Peter Nederhand weinig geluk met de grote toernooien. “In ’54 zou ik naar de Europese kampioenschappen gegaan zijn, maar was ik geblesseerd. In ’56 zat ik in de Olympische selectie, maar ben ik afgevallen. Ik weet nog steeds niet waardoor. En bij de EK in ’58 liep ik tegen een tram op, dat beroemde verhaal.” Met des te meer voldoening kijkt hij dan ook terug op zijn deelname aan de open Roemeense kampioenschappen van ’54 in Boekarest, die als een soort revanchewedstrijd werden gezien van het EK in Bern. Nederhand: “Tot mijn grote, stomme verwondering werd ik

kampioen in 14,6, met een evenaring van het Nederlands record van Brasser. Ik versloeg daar drie man die in de finale hadden gezeten in Bern, inclusief een Roemeen die dacht dat-ie daar wel een kans had. Die liet ik mijn hielen zien. We hadden allebei dezelfde tijd, maar ik won wel. Daar ben ik heel tevreden over.”

Peter Nederhand (midden) in actie tijdens een interlandwedstrijd in Antwerpen in 1957. Dit keer voor hem gelukkig geen tegen de muur geklemde horden. Links van Nederhand Eef Kamerbeek, in de buitenbaan Jan Parlevliet. Het drietal werd 1, 2 en 3.
(foto beschikbaar gesteld door Atletiekerfgoed)

Tijdens dat toernooi in Boekarest maakte Peter Nederhand voor het eerst kennis met de panfluit. “Het grote galaconcert was toen van een Roemeens volksensemble en daarin speelde Fanica Luca, dé grote initiator

van de panfluitspelers. Ik was helemaal gek van die man, vond het zó mooi. Vijftien jaar later waren mijn longen slecht en zei de dokter van: *Zweedse ademhalingsgymnastiek is goed, of je gaat blokfluit spelen.* Toen zei mijn vrouw: *jij bent toch zo gek op panfluit? Dan ga je toch panfluit spelen, dat vind je wel leuk. Die blokfluit niet.* Zodoende. Ik speel nog elke dag een half uur tot drie kwartier, heb ook tien jaar in een balkanorkestje gespeeld, als panfluitist. Viool spelen kon ik namelijk niet goed meer, nadat ik mijn hand een keer bij een ongeluk flink heb gekneusd.”

Gered door sneeuwschuiver

Dat was trouwens niet het ongeval met die tram in ’58 in Stockholm, dat was heftiger. Nederhand had zijn serie 110 m horden achter de rug en had de halve finale net niet gehaald. “Na afloop kwam ik het stadion uit met Henk Heida. Want wij gingen zelf met de tram, vervoer was er gewoon niet. Dat kun je je nu niet meer voorstellen, hè? Wij lopen dus naar die tram toe, steken over en ik loop onder de tram en Henk Heida loopt tegen de tram. Want toen was het verkeer daar nog links.” Nederhands geluk is geweest dat de trams in Stockholm met sneeuwschuivers waren uitgerust. “Zodra daar iets voor kwam,

sloegen die sneeuwschuivers uit. Dat is mijn redding geweest. Ik was helemaal black-out, zeg anderhalf tot twee dagen. Ik had een hersenschudding, mijn kaak was gebroken, twee tanden d'r uit, mijn neus stond scheef en mijn knie was geraakt. Maar ik weet er niets van. Twee dagen later ontwaakte ik in het ziekenhuis." Na afloop van het EK mocht hij naar huis, op de brancard, dat wel. "Maar goed, dat was in september, dus ik had een heel winterseizoen om bij te komen. Het is fabelachtig afgelopen, want ik ben nooit bang geweest voor de tram. Ik heb het immers niet bewust meegemaakt."

Bondstrainer

Eind 1963 zette Nederhand, na vijftien jaar en 42 interlands –door de KNAU hiervoor onderscheiden met het Unie-Erekrus in goud– er een punt achter. Hij had in toenemende mate last gekregen van een hamstringblessure ("mijn laatste wedstrijd in Oostenrijk ben ik strompelend over de finish gekomen."), was inmiddels al enkele jaren als trainer actief bij ALO en Metro en werd door Moerman ("of was het nou Bram Leeuwenhoek?") gevraagd om bondstrainer te worden. "In '64 ben ik toen benoemd. Dat ben ik tien jaar geweest. Ik heb de horden en het hink-stap-springen gedaan en de 4 x 100 meterploegen getraind. En vanaf 1964 was ik ook docent opleidingen trainers. Dat was eerst bij de NKS, waar ALO als katholieke vereniging ook lid van was. Vanaf '67/'68 startte daar een JAL-opleiding, die ik toen heb geïnitieerd. Later is die opleiding geannexeerd door de Atletiekunie, want die had zelf niet zo'n opleiding. Ja, d'r speelden toen allemaal van die competentiekwesties. De een wilde dit naar zich toehalen, de ander dat, zoiets."

Tezelfdertijd werd Nederhand benaderd door het Ministerie waar sport toen onder viel. "Dat ging het Instituut voor Rijksgecommitteerden oprichten, voor de examens die bij allerlei sportbonden opkwamen. Er werden mensen gezocht die toekeken op de didactiek, methodiek, enzovoorts, in elk geval wat betreft de examens. Toen ben ik een van de eerste Rijksgecommitteerden geworden, als inspecteur van lichamelijke opvoeding en sport. Dat was een kwart baan; dat heb ik gedaan tot mijn 70ste."

Niet lang daarna stopte Nederhand als bondstrainer. "Er kwamen een aantal nieuwlichters in de NTC en ik had ondertussen die baan bij het Ministerie. Dus ik moest eigenlijk min of meer mezelf gaan controleren. In die baan als inspecteur zag ik meer, leuker emploi." Intussen was hij bij de Pabo opgeklommen tot onderdirecteur.

Rolstoel

Op zijn 55ste gebeurde er iets heftigs. Nederhand: "Ik had al twee keer eerder een acute reuma-aanval gehad, op mijn achttiende en op mijn 30ste, maar dat was na drie maanden steeds weer overgegaan. Toen ik 55 was kreeg ik het nog een keer en toen ben ik in een rolstoel terechtgekomen. Het enige wat ik nog kon, was dat inspecteurschap. Dat was ondertussen bureauwerk geworden." Op aandringen van zijn vrouw ("zij zei: *ik rijd je er wel naartoe*") ging Nederhand op de Erasmus universiteit toen een cursus filosofie volgen, want daarin was hij altijd al geïnteresseerd geweest. De scriptie die hij vervolgens schreef, werd hoog beoordeeld, waarna hij zich liet overhalen om aan de universitaire

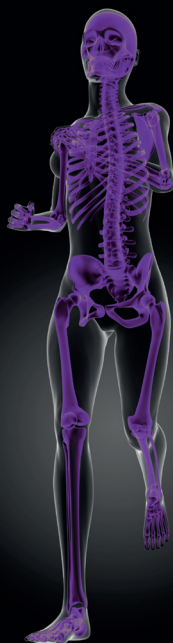
studie te beginnen. “Ik zat toen nog steeds in die rolstoel, hè.” Lang verhaal kort, Nederhand studeerde binnen vijf jaar cum laude af.

Toeval bestaat niet, wordt vaak gezegd. Feit is dat Nederhand via zijn inspecteurfunctie in een commissie terecht kwam die in EU-verband de erkenning van elkaars diploma's moest regelen. Die zetelde in Gent. En daar werd hij op zekere dag getipt dat men een filosoof zocht die tevens wat van lichamelijke opvoeding afwist. Nederhand solliciteerde en werd aangenomen. “Ik werd daar professor, maar noem het maar docent hoor, voor anderhalve dag in de week. Dat heb ik dus zo'n jaar of vier kunnen doen, tot mijn 65ste.” Zijn reuma wist hij in die tijd te overwinnen. “Dat is wonderbaarlijk verlopen; daar ben ik overheen gegroeid.”

Bedenk dat Peter Nederhand zijn vorig jaar overleden vrouw door de atletiek heeft leren kennen en het is niet zo gek, zijn levensverhaal overziend, dat hij stelt: “Ik heb alle dingen te danken aan de atletiek. Ik kan niet anders zeggen.” Echter, de kansen die hij in en door de atletiek heeft gekregen, heeft hij helemaal zelf waargemaakt.

Er valt nog wel meer over Peter Nederhand te vertellen. Dat bewaar ik maar voor een volgende keer.

Piet Wijker

Vegatest

Met de VEGATEST- methode kunnen uitspraken worden gedaan over zwakke organen, belasting door pesticiden of insecticiden, een gebrek aan bepaalde stoffen, aanwezige parasieten, vergiftiging met zware metalen overgevoeligheid voor bepaalde levensmiddelen en allergische reacties.

Vegacheck

Met behulp van de Vegacheck wordt van verschillende gebieden in het lichaam de reactie op prikkels gemeten. Wanneer het lichaam te sterk of te zwak op een prikkel reageert, is er sprake van een storing in het lichaam die ziekteverschijnselen oproept of kan gaan oproepen.

Quantumfysica

In 60 seconden meten welke tekorten er zijn.

072-5156782 • www.marjabak.nl
marja.bak@gmail.com

NATUURGENEESKUNDEPRAKTIJK
ENERGIEK

Levensloop

“OP UW PLAATSEN...!”

na ongeveer één jaar
was het voor elkaar
even wat gekropen
toen begon 't lopen

eerst wat gewaggel
“Pas op, de hete kachel!”
met een huppelpas
naar de eerste klas

via slungelige tred
de puberteit ingezet
om met grijpende passen
te draven tot atletische klasse

dan met vaste schreden
het huwelijk ingetreden
weer werd gekropen
tot koters konden lopen

dankzij vaste stappen
omgaan met lust en klappen
ondertussen gestaag
blokje om, niet te traag

nu, langzaam komt de kuier
te hopen zonder luier
een loop van wieg tot graf
die eindigt in

“KLAAR...AF!”

JAMIN SPORTS

0800 840 1116
+44 (0)7742 897 891

facebook/jaminsports

jaminsports@outlook.com

www.jaminsports.co.uk

WORLD INDOOR ATHLETICS CHAMPIONSHIPS, BIRMINGHAM 1 - 4 MARCH 2018 - fr £60pp pn

- TRAVELODGE - £76 per room per night - 10-15 min walk to Stadium
- HAMPTON BY HILTON - £60PP per night OR £105 Single inc breakfast - HQ

GOTZIS MULTI EVENT, AUSTRIA 26 - 27 MAY 2018 - BOOKING NOW - from €385 - LIMITED TO 30PAX

- Package with door to door stadium transfers and 3 nights 4* central hotel
- Enjoy our excellent base by Lake Constance for Gondolas / afternoon trip to Lindau
- Weekend VIP tickets including food & drink
- EXTEND to MUNICH by train or across the lake to Constance

WORLD U20 CHAMPIONSHIPS, TAMPERE, FINLAND 10 -15 JULY 2018 - RESERVE YOUR HOTEL TODAY

- CUMULUS 4* HAMEENPUISTO HOTEL - Closest to Tampere Stadium. Limited spaces
- 7 nights 4* Cumulus - closest to stadium - €1,386 - central - €1,293 (1 or 2 pax)
- HQ Central Hotel within walking distance to the stadium and centre of town

EUROPEAN CHAMPIONSHIPS, BERLIN, GERMANY 6 -12 AUGUST 2018 - fr €220 pp

- Join our friendly group in Berlin - BEST SEATS ON FINISH LINE & BACK STRAIGHT
- HQ HOTELS 3* & 4* located near to ZOO. Super location with direct train to stadium
- Special Rates - Rooms. Tickets only to be bought from the "Vrienden van de Atletiek"
- Best located rooms, fans together, event info, on site staff, great locations
- 4 nights - €440 / 7 night - €390pp sharing - €690 single - 3 or 4* hotels. Central
- Full packages with all services also available

EUROPEAN U18, GYOR, HUNGARY 5- 8 JULY 2018

THE FRIENDLY WAY TO TRAVEL

Met de Vrienden naar de EK in Berlijn?

Speciale aanbiedingen:

- * Heptathlon 4 sessies in Catg. 3, Vak K: € 90
- * Weekend 3 avondsessies in Catg 3 Vak K: € 95
- * Weekend 3 avondsessies in Catg 1 Vak O: € 225

Reserveren via het Vrienden registratie systeem
op www.vriendenvandeknau.nl/Supporters

Oplossing Apologie-raadsel (pag. 25/26)

De linkse godin is Wijsheid; de middelste godin is Leugens en de rechtse godin is Waarheid.

De linkse godin zei dat de middelste godin Waarheid was. Aangezien er geen twee Waarheden kunnen zijn, kan de linkse godin onmogelijk Waarheid zijn.

De middelste godin zei dat ze Wijsheid was. Zij kan dus onmogelijk Waarheid zijn, omdat ze dat anders gewoon had gezegd.

De rechtse godin moet dus Waarheid zijn. En volgens haar is de middelste godin Leugens. Dan moet de linkse godin Wijsheid zijn.

HT

Vrienden Jeugdfonds op de voet gevolgd

► Hoe goed waren onze jeugdfondsathleten in 2017?

Het jaar is bijna ten einde en wat de ondersteuning van atleten door het Jeugdfonds van de Vrienden van de Atletiek betreft hebben wij ons vooral gefocust op de EK's voor atleten onder de 23 en de junioren. In onderstaande tabel kunt u de resultaten van 2017 zien in vergelijking met 2016. Op Tasa Jiya na, zij heeft dit jaar andere prioriteiten gesteld, en Joris van Gool (blessures) hebben de overige atleten hun niveau kunnen handhaven of verbeteren. Hun ervaringen kunt u lezen in De Vriendenband en ook in deze uitgave is te zien hoe Joris van Gool en Marijke Wijnmaalen hun seizoen hebben ervaren en dit op hun eigen manier met u willen delen.

Naam	Onderdeel	PR 2016	PR 2017	EK
Koen van der Wijst	Polshoog	5.35	5.35	5.15 NQ
Tasa Jiya*	100, 200, 4 x 100	11.59 23.39		
Maayke Tjin A-Lim	100 m Horden	13.68	13.61	½ Fin
Marijke Wijnmalen	Polshoog	4.05	4.11	4.05 5e
Andrea Bouma	200 m en estafette	23.93 (+.4)	23.89 (-.7)	½ Fin.
Joris van Gool	100 m	10.53	10.65	½ Fin

De Vrienden van de Atletiek met daarin het jeugdfonds hebben in 2017 vooral veel gedaan om gelegenheden te creëren om de jeugd onder de achttien jaar meer internationale ervaringen op te laten doen. Er zijn veel contacten met onze Duitse en Belgische burens. Op dit moment is er een brainstormteam van veertien mensen (vijf Nederlanders, vier Belgen (Vlamingen) en vijf Duitsers (Nordrhein Westfalen). In 2017 zijn de volgende vruchten al geplukt:

- Upgraden en ondersteuning van de C-Spelen.
- Organisatie U16- Event in Assen.

-
- Deelname aan de Ruhrgames voor atleten U16 in Hagen (90 atleten en tien coaches) Op twaalf van de zestien onderdelen tekende een Nederlandse atleet voor de overwinning.
 - Begin met het upgraden van the Battle of the B's in Amsterdam.

2017 was een goed, maar vooral nuttig jaar. Er is veel gesproken, geleerd en er zijn plannen gemaakt.

Op naar een mooi 2018!

2018 is een jaar midden tussen twee Olympische Spelen in. Maar wij kunnen zeker weer uitkijken naar een aantal prachtige evenementen zoals:

- Het WK Indoor in Birmingham.
- Het EK in Berlijn.
- Het WK U20 in Tampere (Finland)
- Het WK U18 in Nairobi (Kenia)

Op dit moment wordt –in goede samenwerking met de technische staf van de Atletiekunie– bekeken welke atleten ondersteuning verdienen vanuit het Jeugdfonds.

2018 wordt echter vooral het jaar om verder te werken aan de plannen die in 2017 zijn gemaakt:

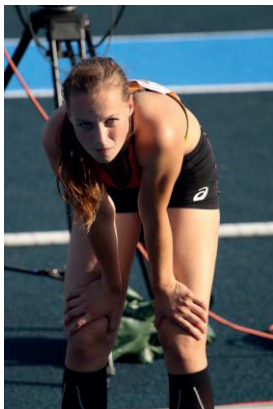
- Inventariseren van mogelijkheden in Nederland en Buurlanden om grotere internationale wedstrijden te organiseren voor U18 en U16. Genoemd zijn al the Battle of the B's en de U16 evenementen, maar gedacht wordt ook aan een indoor interland en meer deelname aan grote juniorenwedstrijden, zoals die bijvoorbeeld zijn in Mannheim, Paderborn, en Schweinfurth.
- Intensievere samenwerking met talentencoaches uit Nederland, België en Duitsland.
- Herziening van de leeftijdsgroep(en) die het jeugdfonds wil ondersteunen? Nu ligt de grens bij U23, maar er gaan steeds meer stemmen op om ons vooral te focussen op U20, U18 en U16. De belangrijkste redenen hiervoor zijn het enorme aantal talenten: twaalf van zestien zeges bij de Ruhrgames, de hoeveelheid medailles bij de EYOF en het aantal ranglijstverbeteringen aller tijden.

In een paar woorden: Nederland heeft de jeugd, maar om er voor te zorgen dat wij ook de toekomst hebben, zullen wij de beschikbare middelen op de juiste manier moeten gebruiken. Wij zullen moeten bepalen wat het meeste effect heeft op de verdere ontwikkeling van de jeugd. Dat doen wij in goede samenwerking met de technische staf van de Atletiekunie en met talentcoaches en wedstrijdorganisatoren. Wij kijken met vertrouwen uit naar 2018!

Wim van der Krogt

► Hoe het allemaal begon

Als tienjarige ben ik lid geworden van de atletiekvereniging Diomedon in Steenberg in Noord-Brabant. Toen ik twaalf jaar oud was, vroeg mijn trainer Mike Ridderhof, of ik interesse had om eens te gaan polsstokspringen. Mike had nl. net een training over polsstokhoogspringen gevolgd en Diomedon had nog een paar polsstokken liggen. En zo kwam van het een het ander.

Na enkele lessen was er de mogelijkheid om aan de Open Zeeuwse kampioenschappen mee te doen. Tot mijn eigen grote verrassing werd ik meteen Zeeuws kampioen. Overigens had dat niets te maken met mijn springkwaliteiten, maar alles met de overige deelnemers. We waren nl. maar met zijn drieën in de wedstrijd.

Daarna wees mijn trainer bij Diomedon me op een wedstrijd in Gent in België. Niet gehinderd door enige kennis reden wij naar Gent zonder polsstokken! Mijn moeder en ik gingen er nl. vanuit dat de polsstokken daar door de lokale club geleverd zouden worden. Soortgelijk als bij het speerwerpen, kogelstoten en discus, waar het materiaal ook altijd op de locatie zelf aanwezig is. Gelukkig kon ik met enkele

reservestokken van de Gentse club toch aan de wedstrijd meedoen. Ik sprong toen zelfs een nieuw PR van 2,30 m, wat ik toen een hele hoogte vond.

Mike Ridderhof gaf al snel aan dat hij mij niet verder kon helpen en verwees mij door naar Dick Opdien, de polsstoktrainer bij Sprint in Breda. In deze periode ontving ik een uitnodiging van de Atletiekunie om me te laten testen in Sittard. In de veronderstelling dat ik daar mijn polsstokkwaliteiten moest laten zien, togen wij met polsstokken (!) en trainer naar Sittard. Eind van het verhaal was dat de polsstokken helemaal niet van het autodak geweest zijn, want ik heb die dag geen sprong hoeven maken.

Ik heb een poosje bij zowel Dick Opdien als bij Jaap van der Plaat in Zoetermeer getraind. Uiteindelijk heb ik op aanraden van Dick Opdien gekozen voor Zoetermeer, omdat daar een indoor gelegenheid was (en je dus altijd kunt springen) en Dick aangaf dat het beter was om niet bij meerdere trainers hetzelfde onderdeel te oefenen, want elke trainer heeft toch een beetje zijn eigen aanpak. En daar raak je in het begin alleen maar van in de war. Vandaar dat ik sindsdien bij Jaap in Zoetermeer train.

In het begin trainde ik ook nog op de andere onderdelen, maar door tijdgebrek ben ik me volledig gaan toewijden op polsstok. En met veel succes, want tot nu toe heb ik me elk jaar nog steeds verbeterd!

Mijn zomerseizoen 2017

Na mijn VWO-examens in mei heb ik me helemaal voor kunnen bereiden op alle leuke wedstrijden die op de planning stonden (o.a. het NK & EK voor junioren).

Na drie weken hard trainen stond het NK junioren op het programma. Omdat ik afgelopen februari op het NK indoor zowel bij de junioren als bij de dames gewonnen had, waren de

verwachtingen hoog. Ik had hierdoor de favorietenrol en ik heb deze gelukkig waar kunnen maken. Ondanks goede pogingen op 4,11 m - wat een nieuw pr zou zijn geweest -, was 3,91 m genoeg om de wedstrijd te winnen.

De week erop mocht ik meedoen aan het NK senioren op het Vredenburg in hartje Utrecht. Zelf vind ik zulke “plein”-wedstrijden de leukste die er zijn. Het publiek zit lekker dicht bij de baan, waardoor je hun support goed merkt. De winnaars van het NK kregen een Nijntje knuffel en die wilde ik best graag hebben, dus die support had ik hard nodig, aangezien Femke Pluim, Rianna Galliart en Robin Wingbermühle ook meededen. De support van het publiek heeft me goed geholpen, want met een nieuw pr van 4,11 m mocht ik plaats nemen op de tweede plek. Femke Pluim won de wedstrijd met 4,21 m. Nijntje was dus voor Femke, maar ze had een verrassing voor mij. Ik mocht Nijntje hebben, maar dan moest ik wel de finale in Grosseto halen!

De maandag daarop vertrokken we vanaf Schiphol met het Nederlandse team naar Grosseto. Het eerste wat ik merkte, was dat het in Italië een flink aantal graden warmer was dan in Nederland! Maar dat vond ik best prettig. Aangezien het toernooi pas op donderdag begon, had ik nog twee dagen om bij te komen van de reis. Donderdagavond stond mijn kwalificatiewedstrijd op het programma. De automatische kwalificatiehoogte stond op 4,15 m. Deze hoogte zou voor mij een nieuw pr betekenen. Het was een hele rommelige wedstrijd met maar liefst 31 deelnemers, maar daardoor heb ik me gelukkig niet laten afleiden. Mijn aanvangshoogte van 3,80 m haalde ik in één keer, 3,90 m sloeg ik over en ik ging door naar 4 meter. Deze hoogte haalde ik in de tweede poging. We gingen nog met dertien atleten verder naar de volgende hoogte van 4,05 m. Met een zeer hoge sprong haalde ik deze hoogte in de eerste poging. Na deze hoogte zaten er niet meer dan twaalf atleten in de strijd. Dus wist ik zeker dat ik een finaleplek in bezit had. Ik was hier natuurlijk heel erg blij mee en Nijntje was definitief van mij! Dank je wel Femke!

Daarna moest ik mezelf nog even vermaken en rustig blijven tot de finale op zaterdag. Op zaterdag was het erg, erg warm en er stond weinig wind. De finale begon om 5 uur en het was nog steeds ongeveer 36°C! Het zou alleen daarom al een zware wedstrijd worden. De aanvangshoogte was 3,90 m. Ik was nog nooit een wedstrijd op die hoogte begonnen. Dus dat was best spannend. Deze haalde ik gelukkig in de eerste poging. De vervolghoogte was 4,05 m. Hier had ik wat meer moeite om overheen te komen, maar uiteindelijk, in de derde poging, lukte het me. Na deze hoogte zaten er nog acht meiden in de strijd, de lat ging dus omhoog naar 4,15 m. Deze hoogte zou voor mij een nieuw pr betekenen. Na drie hele goede pogingen lukte het me steeds net niet om deze hoogte te ronden. Ik zat zo vol adrenaline, dat mijn stokken veel te licht waren en mijn hoogtepunt dus ver achter de lat was in plaats van boven de lat. Afijn, uiteindelijk werd ik vijfde in dit sterke veld. Ik had mezelf tot doel gesteld om in de finale bij de beste acht te horen. En dat is dik gelukt! Van te voren had ik mezelf echt niet tot de medaillekandidaten gerekend, maar achteraf was dat zeker niet onmogelijk geweest. Zo zie je maar weer dat er bij een polsstokwedstrijd onverwachte dingen kunnen gebeuren....

Het EK was een superleuk toernooi! En ik ben erg blij dat ik dit mee heb mogen maken. De stemming en de resultaten van Team NL waren goed. Ondanks enkele teleurstellingen waren er ook mooie uitschieters: een bronzen medaille kogelstoten voor Jorinde en goud en brons op de 5 km. Jasmijn en Floor liepen vanaf het begin op kop en liepen het hele deelnemersveld stuk! Geweldig om te zien.

Als afsluiting van het outdoorseizoen, staan er voor mij nog enkele wedstrijden op de planning. Op de trainingen loopt het lekker en ik voel me goed, dus daarom ga ik proberen om mijn PR verder te verbeteren. Ik kijk er naar uit!

Marijke Wijnmaalen, 25 augustus 2017

(foto's beschikbaar gesteld door Marijke Wijnmaalen)

► Een seizoen met ups en downs

Het seizoen 2016/2017 is afgelopen en het nieuwe seizoen staat weer voor de deur. Een mooi moment om terug te kijken op het afgelopen seizoen.

Indoor

Indoor ging in het begin niet zoals ik gehoopt had. De tijden vielen tegen. Dit is iets waar je als atleet altijd rekening mee moet houden. De trainingen gingen echter goed en de vorm kwam steeds meer terug. De trainingen wierpen ook haar vruchten af en dit resulteerde in een nieuw pr van 6,80 s. Met deze tijd op zak begon ik aan mijn

voorbereidingen voor de NK's. Als laatstejaars junior had ik erg uitgekeken naar het NK indoor senioren, maar helaas gooide een valse start roet in het eten. Al mijn pijlen werden nu gericht op het NK indoor junioren. Het zou mijn laatste NK als junior worden. Deze wilde ik op mijn naam zetten. Ik vond dat ik dit aan mijn stand verplicht was. Met groot gemak wist ik me voor de finale te plaatsen, die ik uiteindelijk in een tijd van 6,85 s won. Een mooie afsluiting van mijn indoor junioren periode.

Outdoor

Het indoorseizoen heb ik goed afgesloten. Niets stond het outdoorseizoen in de weg. Ik voelde me scherp en fris en ik had fysiek nergens last van. Het doel voor het outdoorseizoen was het EJK in Italië. Al mijn trainingen waren gericht op dit toernooi. Ik werd fysiek steeds sterker en technisch ging het ook met sprongen vooruit. Het mocht echter niet zo zijn. Een liesblessure zorgde er voor, dat ik mijn trainingen moest aanpassen en wedstrijden moest uitstellen. Deze maatregelen bleken te helpen, de klachten namen af en ik kon eindelijk mijn eerste wedstrijd lopen. Ik liep direct de limiet voor het EJK. De druk was van de ketel, maar helaas kwam de liesblessure ook terug. Wederom werd er een rustperiode ingelast, zodat mijn tweede wedstrijd het NK junioren was. Door een vervelende thuissituatie en het nog niet helemaal honderd procent fit zijn, viel ik net buiten de prijzen. Ik baalde hier enorm van, maar tijd om hierbij stil te staan was er niet, ik moest me verder voorbereiden op het EJK.

EJK

Tijd om af te reizen naar Italië, waar ik de 100 m sprint ging lopen. De sfeer zat er goed in en ik voelde mij goed. Ik was wel wat zenuwachtig, maar tijdens de warming-up merkte ik dat het goed ging en dat het goede gevoel weer terug was. De eerste race ging goed en ik plaatste mij voor de halve finale. Helaas kreeg ik weer last van mijn liesblessure. Het was nu zo erg dat ik vroegtijdig met het toernooi moest stoppen.

Ondanks alle ups en downs dit seizoen kan ik toch zeggen dat ik tevreden ben.

De rust die ik heb kunnen pakken tijdens de zomervakantie heeft me goed gedaan en ik ben nu weer volop aan het trainen voor het indoorseizoen 2017/2018. Mijn eerste jaar als senior.

Joris van Gool in actie op het EJK in Grosseto. (foto Erik van Leeuwen)

Joris van Gool

Wilt u het Jeugdfonds extra ondersteunen? Dat kan. Stort dan uw bijdrage op het rekeningnummer van het Jeugdfonds: NL69 RABO 0181 2773 60 onder vermelding: Storting Jeugdfonds.

Onze jarige Vrienden

Om privacy redenen bij publicatie van de Vriendenband op de website heeft het bestuur besloten om niet meer de adressen en telefoonnummers te vermelden. Deze zijn te vinden in de ledenlijst die iedereen in boekvorm heeft ontvangen.

(tussen haakjes de nieuwe leeftijd)

Januari 2018

1 Ueli Duppenhaler (58)	16 Math Moermans (82)
4 Jan van der Wal (63)	17 Fred Moerman (84)
5 Ab Slamán (76)	17 Mieke Nusse (63)
5 Mieke Sterk (72)	18 Peter Geelen (70)
6 Yvonne van Dorp (52)	18 Tilly van der Zwaard (80)
7 Bob Janssen (61)	18 Marijke Zwaag (28)
7 Yvonne van der Kolk (49)	19 Rien van Haperen (66)
8 Jos Hermens (68)	19 Sophie Dielissen (19)
9 Chris Konings (78)	22 Ton Eijkenboom (82)
10 Servee Wijsen (83)	22 Henk Kalf (71)
10 Hans van Kuijen (68)	23 Arie Kauffman (68)
11 Wim Visser (86)	31 Martin van Ooyen (74)
12 Klaas Lok (63)	

Februari 2018

2 Cees Clement (78)	17 Herman de Jong (72)
2 Jolanda Burkels – Silver (61)	18 Bob de Dood (49)
3 Aad Bos (76)	20 Frans Krechting (62)
3 Roel van Opdorp (31)	21 Loes Siekman – Boling (77)
3 Sebastiaan Durand (36)	22 Rene van Zee (69)
4 Carla Admiraal – Luyer (72)	23 Elly de Regt – Henzen (61)
5 Jan Willem Boogman (66)	23 Lia Gonzalez – Melis (58)
7 Els Stolk (61)	23 Niek de Groot (56)
9 Ellen van Langen (52)	23 Rodger Hulsebos (47)
11 Wiebe van der Vliet (53)	24 Jan van Heek (79)
12 Liliane Mandema (59)	24 Bea Wiarda (59)
13 Ray van Asten (76)	25 Niels Lambers (21)
13 Bert Paauw (70)	26 Ilja Keizer – Laman (74)
13 Ruth Neslo (50)	26 Mien Schopman – Klaver (107)
14 Harry Schulting (62)	27 Henk Snepvangers (79)
17 Rob de Jong (74)	28 Wijnand Bladt (71)

Onze jarige donateurs/donatrices

(tussen haakjes de nieuwe leeftijd)

Januari

- 20 Remco Fischbuch (54)
- 21 Janny Vellinga-Vonk (75)
- 23 Ina Visser-Bakker (84)

Februari

- 10 Ali Vroon-Bijlsma (82)
 - 14 Peter Godschalk (61)
-

Bijzondere jarige

Na zijn actieve atletiekloopbaan is Chris Konings altijd zeer nauw betrokken gebleven bij

Chris Konings in gesprek met Erfgoed-voorzitter Roelof Veld tijdens de reünie van de Vrienden in Maarn in 2016. (foto: Ed en Trudy Turk)

de Nederlandse atletieksport. Niet alleen op lokaal niveau door na zijn verhuizing in 1971 van Zaandam naar Drachten lid te worden van AV Impala en zich hiervoor in te spannen, maar ook landelijk door van 1994 tot en met 2013 deel uit te maken van het bestuur van de Vrienden, waarvan sinds 2000 in de functie van vice-voorzitter. Daarnaast beheerde hij jarenlang het archief van de Atletiekunie, lang voordat de Stichting Atletiekerfgoed in het leven werd geroepen. Chris was ook nauw betrokken bij de oprichting hiervan en maakte vanaf

de start deel uit van dat bestuur. Voor zijn vele bestuurlijke activiteiten, waarbij ook nog de Stichting Atletiekcentrum Tollien Schuurman, de Vereniging Vrienden van het Sportmuseum en de Stichting Sporterfgoed dienen te worden vermeld, werd Chris Konings in 2011 Koninklijk onderscheiden en benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau.

En dan is hij ook nog eens een van de trouwste leveranciers van kopij voor ons aller lijfblad De Vriendenband. Meer dan voldoende redenen om Chris, die begin volgend jaar zijn 78ste verjaardag hoopt te vieren, deze keer uit te roepen tot onze bijzondere jarige.

Piet Wijker

***Het bestuur van de
Vrienden van de Atletiek
wenst u fijne Kerstdagen en een gelukkig 2018***

***Rien van Haperen, Melchert Kok,
Ed Turk, Jaap van Amsterdam,
Harry Peters en Wim van der Krogt***